

Pasikeitimai Lietuvos kariuomenėje

Vilnius, vasario 3 d. (LA-AGEP) — Lietuvos kariuomenės generalinio štabo viršininkas pulkininkas Valdas Tutkus vasario 2 d. surengė su žurnalistais pasėdėjimą apie tai, ar Lietuvai reikalinga samdoma kariuomenė. Pasak jo, nors politikai turi teisę spręsti, kokios kariuomenės reikia Lietuvai, tačiau kariškiai taip pat turi nuomonę, rašo Gintaras Mikšius „Lietuvos aide“.

Jiems būtų daug paprasčiau dirbti su nedidele profesionalų samdinių kariuomene, tačiau pagrindinis kariuomenės uždavinys taikos metu yra ne kariuoti, o gynybai ruošti valstybės piliečius, aiškino pulk. Tutkus. Europos šalių kariuomenės, kaip ir Lietuva, vadovaujasi visuotinės karinės prievolės principu, t.y. kariuomenę šaukiamas jaunimas. Jeigu šaukimo nebūtų, kariuomenė atitrūktų nuo visuomenės ir taptų neveiksminga. Samdinys yra samdinys. Jam mokami pinigai, todėl nėra garantijos, kad karo metu jo nepapirks priešas, pasiūlęs daugiau pinigų. Mes turime siekti kitko — kad kariuomenė būtų ne profesionalų, bet profesionaliai paruoštų karių, kalbėjo pulkininkas Tutkus.

Savaroniškoji Krašto Apsaugos Tarnyba (SKAT) taip pat nėra profesionalų junginys. Pasak štabo viršininko, SKAT yra atsikira kariuomenės rūšis, kurios pagrindas — savaroniškas, negaunant už tarnybą jokių pinigų. Ši tarnyba negaus, tačiau tai ne trūkumas. Šiuo metu savaroniai labai rimtai dirba ir pasiekia kokybę. Pulk. Valdo Tutkaus nuomone, SKAT yra viena stipriausių kariuomenės rūšių.

Daug dėmesio šiemet bus skiriama karių koviniams rengimams. Tam skirta apie 3 milijono

litų. Planuojama organizuoti operatyvius mokymus, kuriuose dalyvautų visų kariuomenės rūšių padaliniai. Suplanuotos karinių oro pajėgų ir karinio jūrų laivyno pratybos. Buvo manoma apmokyti 5,000 savanorių. Tačiau dėl lėšų trūkumo bus apmokytas tik 2,500. Atsisakyta duoti lėšų vadams, kad galima būtų organizuoti kuopos lygio mokymus.

Generalinio štabo viršininkas priminė, kad yra priimtas, tačiau neveikia alternatyvios darbo tarnybos įstatymas. Neveikia dėl to, kad nėra poreikio — ne darbo sąlygomis jo vykdyti neįmanoma. Tačiau svarstomas kitas itin svarbus įstatymas — visuotinės mobilizacijos ir rezervų įstatymas. Šiuo įstatymu numatoma, kad karo atveju darbam bus mobilizuoti visi Lietuvos piliečiai, taip pat ir įvairių nuosavybės formų kilnojamas bei nekilnojamas turtas. Jau šiemet bus bandoma ieškoti galimybių mokyti rezervą, tačiau tam reikalingas įstatymas. pagal būsimą įstatymą jau ruošiamasi rezervų mokymai.

Reikalinga struktūrinė kariuomenės reforma, sakė pulkininkas Tutkus. Kariuomenės reforma grindžiama trijų Baltijos šalių prezidentų susitarimu priartinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos ginkluotąsias pajėgas prie NATO standartų, jis sakė.

Dabar Lietuvos kariuomenė neatitinka nei rytiškių, nei vakarietiško standartų. Silpnai veikia aptarnavimo ir užnugarinio padaliniai, o batalionai — visi be išimties koviniai. Dėl lėšų trūkumo jie nesukomplektuoti. Po reformos vieni batalionai būtų visai sukomplektuoti — kariai, ginklais ir technika, o kiti turėtų rengti rezervą. Šauktinių poreikis nesumažėtų.

Bus tobulinamos aptarnavimo ir vadovų struktūros. Vadovų struktūra yra per daug išpūstos, jos bus sumažintos, pirmiausia — generaliniame štabe. Pagal užimamus etatus kariuomenėje tarnauja 8,118 žmonių. Yra apie 3,500 eilinių karių, 2,300 puskarininkų ir 1,200 karininkų. Be to, daugiau kaip 10,000 neetatinių savanorių. Generalinio štabo viršininkas pritarė minčiai, kad visuomenės dėmesys kariuomenei didėja. Todėl daugiau ir atsakomybės — galvojama, kaip tobulinti Lietuvos kariuomenę, taupant lėšas bei tobulinant kariuomenės struktūras.

Kaišiadoryse į Seimą kandidatuos trys

Vilnius, vasario 10 d. (Elta) — Vyriausioji rinkimų komisija įregistravo kandidatus į Seimo narius Kaišiadorių apygardoje Lietuvos Laisvės Lygos vadą Antaną Terlecką. Jo kandidaturą išklė Socialdemokratų partija kaip „asmens, vertą būti Seimo nariu“. Lietuvos Laisvės Lyga negalėjo kelti Antano Terlecko kandidatus, nes neįregistruota Teisingumo ministerijoje kaip politinė partija.

Antanas Terleckas yra trejais kandidatais į Seimo narius Kaišiadorių apygardoje. Jais taip pat patvirtinta Centro partijos valdybos pirmininko pavaduotoja, Vilniaus technikos universiteto doktorantė Rasa Mel-

Grozno gyventojai vaikšto per griuvėsius, ieškodami savo buvusių namų. Nors Maskva Čėčėnijos sostinėje jau pastatė marionetinę vyriausybę ir tariamai kontroliuoja Grozną, jos statytiniai nepajėgia kontroliuoti net savo kariuomenės bei vidaus ministerijos OMON dalinių. Jie plėšia ir žudo civilius, nepaisant, ar jie čėčėnai ar rusai, ar Maskvos ar Dudajevio šalininkai. O Čėčėnijos rezistencija, kasdien auga, ir ją įsijungiant vis daugiau žmonių, nukentėjusių nuo rusų „išvadotojų“. Sekmadienį čėčėnai paskelbė, kad susprogdino 250 rusų užmuotoje raketų bazėje netoli Grozno.

Šlezevičius laimėjo bylą prieš Landsbergį

Vilnius, vasario 9 d. (AGEP) — Kaip rašo Lietuvos laikraščiai, teismas priteisė 6,000 litų (1,500 dol.) bausmę Seimo opozicijos vadui Vytautui Landsbergiui sumokėti ministrui pirmininkui Adolfui Šlezevičiui už jo garbės ir orumo pažeidimą. Adolfas Šlezevičius reikalavo 10,000 litų.

Kaip žinia, Vytautas Landsbergis, prieš kurį laiką kalbėdamas per radiją transliuotose spaudos konferencijose, pasakė: „Pagalvokite, jeigu premjeras pasirašo potvarkį parduoti „Literatų svetainę“ už 4,000 litų, tai kas gali paneigti, kad jis porą šimtų tūkstančių litų turi kišenėje už tai“.

Adolfas Šlezevičius reikalavo pagrįsti dokumentais dvi tikrovės neatitinkančias žinias, kad jis „pasirašęs potvarkį parduoti „Literatų svetainę“ už 4,000

litų“ ir kad „porą šimtų tūkstančių litų turi kišenėje už tai“.

Vytautas Landsbergis teismo posėdyje sakė, kad jis nieko nevirtino, o tik kalbėjo apie galimybę pasipelninti. Todėl, jo nuomone, norint tai pagrįsti, reikia nagrinėti akcinės bendrovės „Vilanta“, kuriai priklausė restoranas Vilniaus centre „Literatų svetainė“, privatizavimą. Ministras pirmininkas nesutiko atsakinėti į klausimus, kurie tiesiogiai nesijungė su Vytauto Landsbergio žodžiais. Beje, kalbos žinovai yra pareiškę, kad opozicijos vado žodžiai nėra teiginiai, todėl jų negalima paneigti.

Pasak Vytauto Landsbergio, blogiausia būtų, jei po šio teismo žemesnės nuspręstų, jog su valdžia bylinėtis neverta. Vytautas Landsbergis ketina apskusti teismo sprendimą.

Panaikinamas prie Kauno buvęs karinis aerodromas

Vilnius, vasario 2 d. (BNS) — Lietuvos vyriausybė nutarė panaikinti buvusį sovietų karinį aerodromą šalia Kauno. Jūrų karinės aviacijos aerodromas sovietų nė karto nebuvo panaudotas.

Ariogalos arba Paliepių aerodromas bei buvusio karinio miestelio dalis „Karmėlava II“ šalia Kauno bus panaikinti vyriausybės sausio 27 d. nutarimu. Jų teritorijos bus perduotos Kauno rajono savivaldybei ir Kauno aerodromui. Dvejis pastarusius metus tiek aerodromas, tiek buvęs karinis miestelis priklausė Kauno aerodromui, kuris šias teritorijas saugojo.

Vyriausybė nutarė panaikinti aerodromą kaip neturintį nikenį ir Nepriklausomybės partijos pirmininkas, Vilniaus miesto tarybos patarėjas Valentinas Šapalas.

Kandidatų kelimo laikas baigiasi vasario 18 dieną. Pakartotiniai rinkimai Kaišiadoryse rengiami penktą kartą. Seimo narys nuo 1993 metų pradžios renkamas vietoje Algirdo Brazausko, kuris, tapęs Respublikos prezidentu, pagal Konstituciją neteko parlamentinių įgaliojimų. Rinkimai vyks kovo 25 dieną.

perspektyvos, jo gelžbetonines plokštes panaudoti Vilniaus ir Kauno aerodromų peronų ir riedėjimo takų statybai, o sutvarkius žemę, perduoti visą teritoriją Kauno rajono savivaldybei.

Pasak R. Skridailos, gelžbetoninės aerodromo takų plokštės, kurių yra keliolika tūkstančių, labai brangios ir bus sumontuotos Kauno aerodrome. Tai kainuos tik pusę tiek, kiek tiesti visai naujų plokščių takus.

Buvusio karinio miestelio Karmėlava II gyvenamosios dalies teritorija vyriausybės sprendimu bus panaudota Kauno aerodromui plėsti. Pasak V. Skridailos, Karmėlavoje II anksčiau gyveno vidutinio nuotolio raketų diviziono pulko kareiviai. Pastatai, esantys miške, pietinėje buvusio karinio miestelio dalyje, buvo visiškai išplėšti ir nuniokoti, dar sovietų laikais tą divizioną panaikinus.

Lietuvoje uždrausta alkoholio ir tabako reklama

Vilnius, vasario 1 d. (R-AGEP) — Vyriausybės posėdyje vasario 1 d. nutarta uždrausti tabako bei alkoholio reklamą masinės informacijos priemo-

Įtariama nusikaltėlių grupė atominėje elektrinėje

Vilnius, vasario 3 d. (LA-AGEP) — Ignalinos Atominės elektrinės generalinis direktorius Viktoras Ševaldinis išklė klausimą, ar pačioje atominėje elektrinėje neveikia nusikaltėlių grupė, rašo „Lietuvos aidas“.

Kelis kartus iš elektrinės teritorijos, saugomos specialaus apsaugos bataliono, buvo pavogta spalvotųjų metalų (vagystės nesiliauja nuo 1990 m.). Spėjimas apie nusikaltėlių grupę, veikiančią pačioje elektrinėje, paremtas duomenimis, rastais, tiriant sausio pradžioje paslaptinai dingusios 21 tonos vario bylą.

Buvo pavogta 4,378 metrų aukštos kokybės vario kabelio, naudojamo tik karo pramonėje. Jo vertė 220,000 litų. Kabelis buvo saugomas dengtoje, 2 metrų aukščio gelžbetonio plokštėmis aptvetoje aikštelėje, esančioje griežto režimo zonoje šalia pirmojo bloko. Virš dvimetinio aptvaro darėjo kelios eilės spygliuotos vielos, o dvi jos aikštelės durys buvo prijungtos prie signalizacijos. Be to, aikštelėje kasdien dirba žmonės, darbu baigiantis aikštelė perduodama apsaugai.

Nepaisant visų apsaugos priemonių, 21 tona metalo sausio 6 d. išgaravo akimirksniu. Svetimas žmogus, juo labiau sunkvežimis, ten niekada nepateks. Po aikštelę vaikšto tik elektrinės ar apsaugos bataliono žmonės.

nėse, rašo „Respublikos“ laikraštis. Pasak bendros JAV ir Lietuvos prekybos įmonės „Bennet Distributors“ prezidento Beno Gudelio, didelės kompanijos nebijo šių draudimų. Šios kompanijos pasinaudos rinkomis Lenkijoje, Latvijoje ir Estijoje.

Lietuvos valstybė patirs apie 10-12.5 milijonų dolerių nuostolį, nes pinigai bus išleisti gretimoje šalyje. Mat Baltijos valstybėse prekiaujančioms firmoms per metus skiriamas maždaug 5,000 dol. biudžetui.

Po šio Lietuvos vyriausybės nutarimo Latvija ir Estija gaus po 7,500 dol., o Lietuva — nieko. Tačiau, pasak Beno Gudelio, uždraudus reklamą niekas Lietuvoje nemes nei rūkyti, nei gerti.

Reikia skubios akcijos dėl Lietuvos narystės NATO

Vašingtonas, vasario 10 d. — JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Visuomeninių reikalų raštinės direktorė Asta Banionytė praėjusį penktadienį paskelbė skubios reakcijos prašantį atsišaukimą. Jame rašoma: Ketvirtadienį, vasario 16 d., JAV Atstovų rūmuose buvo prarastas balsavimas dėl H.R. 7 įstatymo projekto, vadinamo „National Security Revitalization Act“ (Nacionalinio saugumo pagyvinimo įstatymas). Šiame įstatyme Lietuva yra praktiškai išbraukiama iš šalių, kurios gali tikėtis pilnos narystės NATO gynybos organizacijoje.

JAV Lietuvių Bendruomenė ragina visus lietuvius susirūsti su savo atstovais JAV Kongrese ir įspėti juos, kad jie nepadarytų klaidos, priimdami tokį įstatymą — ypač per Vasario 16-ąją — Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

Kongresmanas Richard Durbin siūlo pataisą įstatymui (amendment) kuri šią klaidą atitaisytų. Anot Astos Banionytės, priėmus įstatymą be kongresmano Richard Durbin (D-IL) siūlomų pataisų, „gali būti, kad Atstovų rūmai sugrąžins Lietuvą į Rusijos įtakos sferą“. Kokia ironija, jei tai įvyktų Vasario 16-osios šventės dieną! — pasibaisėjo Visuomeninių reikalų raštinės vedėja.

Ji ragina skambinti savo kongresmanui į Vašingtoną Kapitoliūsu telefonu: 1 (202) 224-3121 ir prašyti savo kongresmano. Jo prašyti, kad jis remtų Durbin pataisą šiam įstatymui: „Please support the Durbin amendments to H.R. 7, The National Security Revitalization Act. Without the Durbin amendments, the Baltic States will not have an equal opportunity for NATO membership with the other Central European states“.

Bobelis: „Absurdiška“ svarstyti Seimo veiklą dėl JAV Kongrese siūlomo įstatymo

Vilnius, vasario 13 d. (Elta) — Seimo užsienio reikalų komitetas pirmadienį vykusiame posėdyje nutarė nesvarstyti JAV Kongreso Atstovų rūmų užsienio reikalų komiteto pasiūlymo išbraukti Baltijos šalis iš kandidatų į NATO sąrašus.

Pasak šio komiteto pirmininko Kazio Bobelio, „absurdiška“ svarstyti šį pasiūlymą, nes jokio oficialaus dokumento, patvirtinančio minėtus teiginius, Lietuva nėra gavusi. Kongrese svarstant ruošiamą JAV saugumo stiprinimo įstatymo projektą, vienas kongresmanas pasiūlė išbraukti Baltijos šalis iš šalių kandidatų sąrašo,

nurodydamas, kad jos nepakankamai pasiruošusios narystei NATO, tačiau, pažymėjo K. Bobelis, tai nereikšminga, nes ir Lietuvos Seime tenka išgirsti įvairių pasiūlymų, kurie ne visada būna priimti.

Seimo užsienio reikalų komiteto nariai nutarė kreiptis į JAV gyvenančius lietuvius, kad jie taip pat pasidomėtų minėto pasiūlymo priežastimis bei likimu.

Mažėja Jelcino populiarumas

Vilnius, sausio 27 d. (BNS) — Tik 14 proc. Rusijos gyventojų mano, kad prezidentas Boris Jelcin susitvarko su savo pareigomis.

Tokius duomenis pateikė Rusijos viešosios nuomonės tyrimo centras, sausio 21-22 dienomis atlikęs Rusijos miestų 1,600 gyventojų apklausą. Pirmą rugsėjį B. Jelcino veiklą prezidento poste palaikė 28 procentai apklaustųjų.

Rusijos prezidentas, kaip valstybės vadovo, veikla nepatenkinti 84 proc. respondentų. Rugsėjį šis rodiklis buvo 70 proc., gruodį — 75 procentai.

Boris Jelciną, kaip politinį lyderį, palankiai vertina 20 proc. Rusijos gyventojų, ir tai 11 proc. mažiau nei pirmą rugsėjį. Apklausa liudija, jog sausi Rusijos prezidentas pasiekė nepasitikėjimo rekordą — 70 procentų. Antroje vietoje Rusijos gynybos ministras Pavel Gračov ir Vladimir Žirinovskij — 68 procentai apklaustųjų nepasitikti jų politine veikla.

KALENDORIUS

Vasario 14 d.: Šv. Kirilas, vienuolis (mirė 869 m.) ir Metodijus, vyskupas (mirė 885 m.), slavų apaštalai; Valentinas, Saulius, Saulė, Žynė. Valentino diena.

Vasario 15 d.: Zygfridas, Faustinas, Jovita, Jurgita, Girdenė, Kintibutas.

IŠ PRAETIES TE STIPRYBĘ SEMIA

POVILAS VAIČEKAS

Kai šiandieną iš Lietuvos vis daugiau pasiekia mus aliarmuojančios žinios apie Rusijos karių tranzitą, apie didžiojo kaimyno reikalavimus, kad virš Lietuvos jam reikalingas dar ir oro koridorius, apie dvigubą rusams reikalingą pilybę, apie palankiausias statusą prekyboje su Rusija, kurio mulkinama Lietuva taip ir negauna, apie gaudus dėl lito likimo ir blogą Lietuvos ekonominę būklę, apie prezidento itinėjimą švesti Pergalės dieną – gegužės 9-tąją, nulenkiant galvą Raudonajai armijai – „Armijai išvaduoti“, apie Seimo nario Albertino ir kitų narių pseudoistorinius išvedžiojimus, pavyzdžiui apie Sniečkų kaip Lietuvos patriotą ir partizaną Nr.1, daugelis susimąstome ir klausiamės savęs: „Dieve, nejaugi Lietuva taip ir pražus, pradings Rusijos agresyvio politikos pinklėse, niekad neištruks iš nomenklatūrinio valdymo“?

Artinantis Vasario 16-tąjį, kai greit iškilmingai giedosime Tautos himno žodžius: „iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“ – pasinaudokime šiuo patarimu. Skaitėme apie Sauso 13-tos minėjimus Antakalnio kapinėse ir kitur, o štai prieš mūsų akis parašytas Lietuvos

partizano testamentas, labai tinkamas ir Partizanų 50-čiui pažymėti, paskaitykime jį atidžiau ir truputį susimąstykime.

Iš pradžių tik truputį istorijos. Tą testamentą išsaugojo Andrius Dručkus, mokytojas iš Kauno, Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžio dalyvis ir dabar tos tarybos narys – vienas likęs gyvų iš anų partizanų „Algimanto“ apygardos, Rokiškio apskr., Aleksandravėlių krašto, tai jo kaimyno, būrio vado Balio Vaičėno testamentas, tegu jis kalba. (Vadas žuvo 1951.04.10 kartu su kitais 7-niais partizanais Jono Čibiro sodyboje Strazdų km., Utenos krašte, įvilnias ir pinkles klasingio priešo, specialių NKVD dalinių, vilkinčių partizanų uniformomis, majoro A.I. Sokolovo apmokytų agentų-smogikų).

Štai to dokumento tekstas:

Partizano Testamentas

„O Dieve! Kiek jau praėjo dienų, kai žiūrėdamas į besileidžiančios saulės spindulius, dėkoju Tau, kad leidai ja išgyventi ir su nerimu galvoju apie ateinančią dieną. Daug jų praslinko, vargingai ir skurdžiai praleistu, daug per jas grėsė pavojų trumpą šio pasaulio kelionę netikėtai baigti, bet jau

tolyn, tuo sunkesnės darėsi dienos ir dažniau vaizduotėje praslenka mirties šmėkla. Kiek daug jau mes esame netekę laisvės idėjos brolių! Ir jie juk laukė savo tautos pavasario. Troško juo džiaugtis, bet žiaurių budelių pasiūsta mirtis jiems pastoję kelią.

Jeigu ir man toks likimas skirtas, aš ramiai jam atsiduoju, o prieš tai, turėdamas laiko, rašau testamentą. Gal tai ir juokingas: juk neturiu aš turto, kurį galėčiau kam nors paskirstyti. Visas mano turtas – ginklai, kuriuos be abejonės, pasiims tas, kuris mane nukaus. Drabužiai, nors ir apilyšę, bet ir juos neretai dėl didesnio išniekinimo nuneš. Bet... tebeturiu dar turto, kurio priešai neįstengs atimti: tai tikėjimas į Didįjį pasaulio kūrėją Dievą ir tėvų žemės meilę. To neįstengs atimti joks priešas, nors tai būtų ir pats žmonių pabaiss – Stalinas. Šį turtą aš palieku savo broliams ir seserims, visiems tautiečiams, ir kol jie tai gerbs, tol bus nenugalimi.

Miela mano mamytė, ką gi aš Tau paliksiu? Nieko daugiau neturiu – tik skausmo ir ašarų. Tu rūpestingai mane auginai, glostei savo nuo darbo sugrūbusiomis rankomis ir tikėjaisi, kad užaugsiu Tavo paguodai, palengvinsi Tavo senatę. O ką aš Tau daviau? Vien ašaras. Tu verkei kiekvieną kartą, kai aš ruošdavau si didesni žygi ar gyvenimo posūkį, tačiau dabar Tavo ašaros nenužiuva. Jei būtų užaugusi mane nedorą, gal man nebūtų taip skaudu, bet gi dabar... rodos, niekam nieko pikta nedariau, tik gera. Tavo aš prašysiu nelieti ašarų, ramiai ir kantriai pernešti visus skausmus, kartais pasimelsti, nes tik paldoje galima rasti tikrąjį nusiramimą ir tikėtis susitikti dname pasaulyje, kur mūsų krikščionišku įsitikinimu, nėra jokio keršto nei neapykantos, kur viešpatauja tikrasis džiaugsmas.

Tu, miela sese, kurios gyvenimas taip pat dygliais nuklotas, jei liksi gyva, stenkis surasti mano kapa, retkarčiais ji aplankyk, augink jauniausią kartą dorėje lietuviškoje dvasioje. Tavo ašaros taip pat negiliai paslėptos, bet stenkis jų per daug nelieti. Žinok, kad tu man jau nepadėsi, o tik ardysi savo sveikata, kurios Tau gyvenime dar labai prireiks.

Broliu, su kuriuo riša ne tik broliška, bet ir bendra vargo meilė, pirmiausia linkiu išlikti gyvam, išeiti iš kovos nepalūžusia siela ir kurti dorą lietu-

višką gyvenimą. Iš praeities klaidų (jeigu jų buvo) mokytis, prisiminti, kad žmogui visuomet galima ir nevelu save tobulinti. Turi gabumų ir jei nesuklysi, teisingai jais pasinaudosi – pasieksi savo laimę. Tik niekuomet neišduok lietuvių idėjų, už kuriuos kovėmės ir nebijojuome mirti.

Tu, mergaitė, kurios vardo čia nerašau (ji žino mano sesė) gali prisiminti, kad buvo toks partizanas, kuris daug apie Tave svajodavo sunkiais savo gyvenimo laikais, kaip apie moterį su kuria tikėjosi sukurti šeimos židinį. Ne už tai Tave mylėjau, kad būtum gražesnė už kitas ar turtingesnė, bet už tai, kad nepamiršai manęs ir sunkiu metu, kai spaudė nelaimės ir visą laiką rodei seserišką širdį. Už seserišką meilę priklausytų atsilyginti broliška meile, bet kuo aš kaltas, kad mano sieloje jos daugiau. Juk nepyksti už tai? Aš noriu, jei žinosi, kur mano kapas, kad jį aplankytum, galėmisi papuošum, neužmirštum savo pažado. Daugiau nieko neprašau, tik linkiu pasilikti tokiai pat kantriai, kaip iki šiol...

Tau, Tėvyne Lietuva, linkiu greičiau sulaukti laisvės, kuri taip miela ir, mano nuojautimu, jau nebetoli.

Visi vargai ir smūgiai tenepalaužia vieningo pasiryžimo kovoti už laisvę, bet kova turi būti dar suintensyvinama. Kritusieji už laisvę gyvuosius įpareigoja tęsti jų vertą kovą, kad pralietas kraujas nenuėitų veltui. Didžiausias kritusiųjų noras – kad jų idealai išsipildytų. Ant jų krauju atpirtos žemės augančių lietuvių vaikų džiaugsmas jiems bus didžiausias atlyginimas. Atgavus laisvę, Tau Tėvyne, linkiu stiprėti dvasioje, kad ateity, jeigu panašūs likimas pasikartotų, nebeatsirastų nė vieno išgamos lietuvių, kurių šiandien yra gana daug...

Te nebebūna Tavo vaikų tarpe puikybės, paniekos, ko iki šiol netrūko. Te neniekina pareigūnai ir daugiau išsilavę žmonės prasto, nagineto, pilka sermėga apsidengusio kaimiečio, kuris daugiausiai už Tavo laisvę paaukojo. Mano draugų kovotojų už laisvę tarpe nebuvo nei labai mokytų žmonių, nei dvarų savininkų, o tik neturtingi susipratę lietuviai, daugiau pratę valdyti plūgą, dalgi ar kitus įnagius. Ponaičiai baltom rankom visuomet turėtų atsiminti, kad pirmieji privalo parodyti pagarbą šiems žmonėms, kurie įrodė, jog moka ne

tik ūkio darbus dirbti, bet, reikalui esant, pirmieji tveriasi už ginklo ir kaunasi už tautos laisvę. Jie nieškojo jokių lengvatų, bet su ginklu rankose vargo Tėvynės vargą nuo pirmosios jo atsiradimo dienos.

Tiems, kurie sėdi dešimt metrų įsikąšė žemės ir saugo vien tik savo gyvybę, linkiu išlindus iš urvo, gerai nusivalyti puvesius, skubiai apkelbti savo „vargus“, persekiojimus ir nutyktus (kurių turėsit bene daugiausiai) ir nepamirškite prisigrobtį turto, naudodamiesi patogiu laiku. Žinoma, to jums daug mokyti nereikia, šito amato jūs mokate geriau už mane. Gaila man Jus... Gerai, kad tokių nedaug yra.

Nežinau, ko jums palinkėti, turtuoliai, kurie, patys gerai aspirūpinę, būtumet galėję ir partizanams duoti kąsnelį duonos. Pagalėdavote... Jūs vertiau sušelpkite atsilankančius iš Rusijos įvairiausius šnipus, nei lietuvių partizanų, kurie kovoją ir už jūsų laisvę. Jums te linkiu, išausus laisvės rytui, gerai suskačiuoti savuosius gerus darbus ir nors kartą patį gėdos jausmą.

Ogi Jums, išdavikai, kurie su tokiu uolumu mus išduodate ir persekiojate, ko linkėti? Keršto nešaukiu ir nenoriu, kad mano likusieji broliai Jums kerštautų, nes esu katalikas. Linkiu, kad šiam pasaulyje Jūs nuteistų civilizuotas teismas, o aname – teisėta Dievas pagal savo įstatymus. Daug Jums galima padaryti priekaištų – Jūs patys šitą geriau žinote, bet aš to neminėsiu, nes manau, Jūs esate verti pasigalėjimo – be moralės bei žmogaus vardo padarai.

Ant nieko pasaulyje nepykstu ir visiems skriaudėjams atleidiu, o jei reikės – mirsiu su žodžiais:...

Už tikėjimą ir Tėvynę.

Balys – „Liubartas“ –

Vaičėnas

1945 m. liepos 28 d.”

Kol tauta turi atmintį ir jos nepraranda – ji nenugalima. Šiandien pasaulis labiau linkęs vertinti materialines vertybes, negu dvasines, pamiršta kryptį prie Amžinojo Gėrio. Nenugalėto, kuris daugiausiai žuvo Balys Vaičėnas, dainuodamas paskutinėse kautynėse aną anksčiau pavasarį 1951-ais laisvės kovų 10-tą, Sokolovo smogikams dainą: „Tu pavasari žavingas... Mylėjo jis gyvenimą, laikė jį nuostabiu ir paslaptingu. Tuomet apie jį ir daugybės kitų tūkstančių jaunų lietuvių žūtį nerašė nei „Times“, nei „Washington Post“, nei kiti pasaulio

Danutė Bindokienė

Atviras meilės laiškas

Vasario 14 d. Amerikoje yra kaip tik viena tu, dirbtiniu būdu „sutvertų“ švenčių, nors – jeigu gerai paieškosime – jos pačiuose pamatuose rasime tikrą šventąjį – šv. Valentį, pasižymėjusį ypatinga artimo meile, ypač vargstantiems. Reikia pripažinti, kad šv. Valentino diena, kaip čia priprasta vadinti, labai naudinga krašto ekonomikai, nes Kalėdų laikotarpiu seniai pasibaigę, Velykų dar labai toli – žmonės pasinešia į kasdienybę, nesidomi visuotiniu dovanų pirkimu. Šv. Valentino šventė, pražydusi širdelėmis, šokoladu ir gėlemis, pradžiugina ir pirkėjus, ir pardavėjus. Kadangi amerikiečiai nesidrovi daug atviriau savo jausmus išreikšti, vasario 14 d. populiaramo netrūksta. Šiaurietiškesnio būdo mūsiškiams, ypač kiek vyresniems, visos tos „širdys ir gėlės“ yra tuštokas paprotys, net sukliantis pasipiktinimą.

Ir visai be reikalo. Į kiekvieną apraišką juk galima žvelgti iš kelių perspektyvų. Kaip amerikietiška patarlė sako: „Jeigu gyvenimas pakiaša citrina, nesikeisk, kad ji rūgšti – pasidaryk giros...“ Tad ir lietuviškoji visuomenė, užuot numojusi ranka į tokią „dirbtinę“ šventę, gali jos reikšmę praplėsti iš intymaus savo šeimos ar mylimų žmonių ratelio į daug platesnę artimo meilės ir padėkos manifestaciją. Prisimenant, kad šv. Valentinas pasižymėjo ypatingu gerumu vargšams, vasario 14 d. progą kiekvienas galime pakeikti jo pavyzdžiu.

Vargšų mums šiandien toli ieškoti nereikia. Jeigu pradėtume skaičiuoti, vargšus tėvynėje remiančias, našlaičių globos organizacijas, trenitinių šelpimo fondus, ligonių, senelių, sriubos virtuvių, jaunimo, benamių labia bedirbančių, jų likimu besisielojančių, niekas negalėtų nusiskusti, kad nėra kam aukoti. Tačiau ne vien pinigines paramos reikia: savanoriška talka, pasiruošusios padėti rankos ir atvira, artimo meilės kupina, širdis šiandien tiek pat verta, kaip doleriai, dėvėti drabužiai ar vitaminai.

Kiek kartų tenka girdėti nusi-

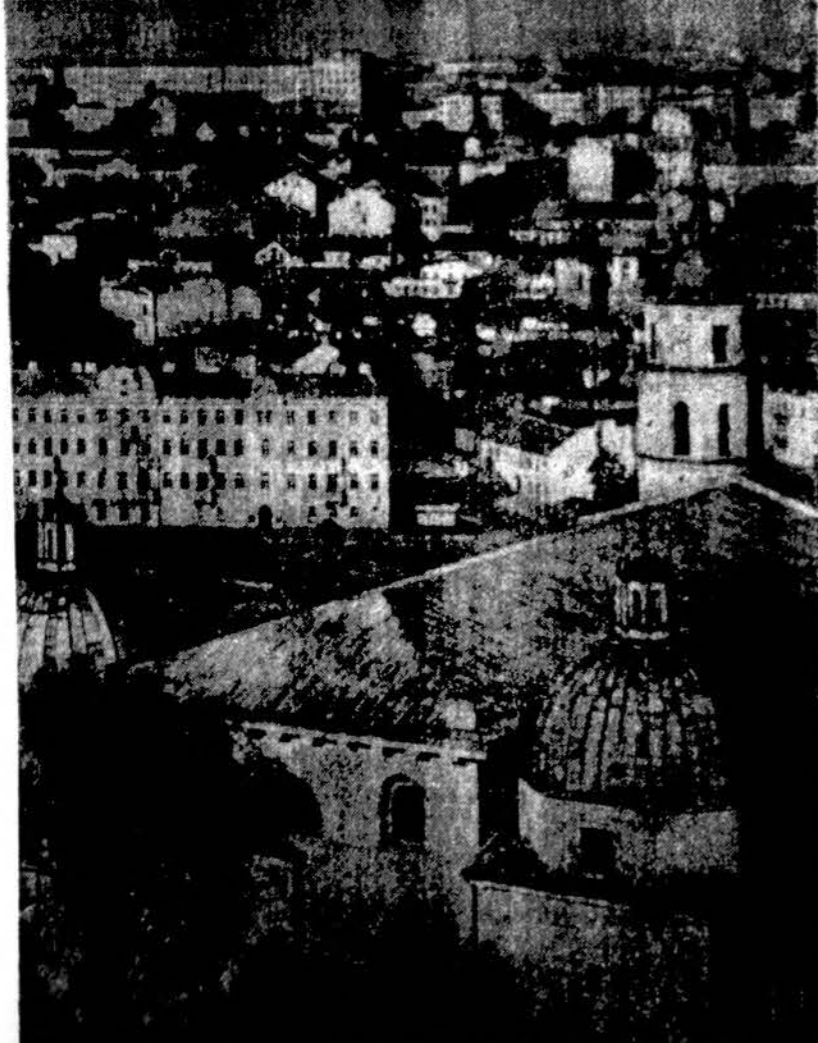
skundimus, kad verkiant reikia ieškoti nereikia. Jeigu pradėtume skaičiuoti, vargšus tėvynėje remiančias, našlaičių globos organizacijas, trenitinių šelpimo fondus, ligonių, senelių, sriubos virtuvių, jaunimo, benamių labia bedirbančių, jų likimu besisielojančių, niekas negalėtų nusiskusti, kad nėra kam aukoti. Tačiau ne vien pinigines paramos reikia: savanoriška talka, pasiruošusios padėti rankos ir atvira, artimo meilės kupina, širdis šiandien tiek pat verta, kaip doleriai, dėvėti drabužiai ar vitaminai. Kiek kartų tenka girdėti nusi-

savanorių talkininkų, be kurių net reikalingiausi darbai vos vos pajuda.

Švenčiant šv. Valentino dieną knieti pasiūlyti: įvertinkime tuos, kurie dirba – padeda ir prisideda. Esame labai pripa- tėtę, kad visa mūsų visuomeninė kultūrinė ir labdaringa veikla remiasi savanoriška talka. Tai didžiausias galvosūkis mūsų tautiečiams iš Lietuvos. Jiems sunku suprasti, kaip galima valandų valandas paaukoti, nutraukti nuo savo poilsio, malonumo, tingumo savų reikalų ir nieko už tai negauti? Jeigu nėra asmeniškos naudos (dažnai net ir pasitenkinimo...), koks tikslas dalyvauti, ruošti, sunkiai dirbti? O vis dėlto mes taip dirbame – ne mėnesio, ne metus, bet dešimtmečius. Iš to pripatimo kartais užmirštame net padėkoti tiems, be kurių pagalbos nebūtų tautinių šokių sambūrių, chorų, ansamblių, lietuviškų mokyklų, jaunimui stovyklų, organizacijų, švenčių, koncertų, spaudos... Tiesa, žmonės ateina padėti iš ištikimimo, kad talka reikalinga. Jie padėkos nieško, tačiau geras žodis, „širdukė“ šv. Valentino dienos proga, tikrai nepakenks. Ypač svarbu įvertinti ir padėkoti jauniems talkininkams. Kartą nusivylęs ar atstumtas, jaunuolis vargiai antrą kartą kur no „išjungs“.

Šiandien ir „Draugas“ nori parašyti atvirą meilės bei padėkos laišką visiems savo skaičiuojams, rėmėjams, ypač bendradarbiams, korespondentams, Draugo fondo valdyboms, taryboms ir kiekvienam, prie fondo augimo prisidėjusiam ar dar tik besiruošiančiam prisidėti. Kaip gera jausti tokią tvirtą lietuviškos visuomenės paramą ir palankumą. „Draugas“ jau įžengė į 86-tuosius savo gyvenimo metus, bet amžiaus našta jo pečių nespaudžia, nes jaučiasi dar labai nepakenks reikalingas. Kiekvieną kartą, kai įskaitytų, bendradarbių bei rėmėjų tarpą išjungia naujas lietuvis, „Draugas“ pagyveja, padėti rankos ir atvira, artimo meilės kupina, širdis šiandien tiek pat verta, kaip doleriai, dėvėti drabužiai ar vitaminai. Kiek kartų tenka girdėti nusi-

skundimus, kad verkiant reikia pilną teisę kalbėti tiesą, įkvepiančią dabarties gyvenimo išbandymuose.

Vilniaus miesto vaizdas nuo Gedimino pilies kalno.

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

16 Kam gali būti bereikalingi tie vardai, kurie pasiliko kažin kieno kito lauke. O man, atitrūkusiam nuo lauko darbų ir, be to, daug kas iš galvos išgaravo, tai atsiminimų užgožtas net nepajutau, kaip paklausiau: – Ar Zuikinės kalnelis tebėra? – Senoji net antakių pakėlė. – Tai argi nebežinau? Teisybė, kai į mokslus pradėjai, paskum į karus, tai gal ne ką bematėi. Nebėra. Neberastum. Aš tai galėčiau atsekti. Dar žymu. Kai išėjom į vienkiemius, kalnelis atiteko Vaidotui. Jis tuoj išarė visas pievas, visas vidupieves išlygino, nuo arimo, nuo akėjimo ir Zuikinės kalnelis susitraukė. Ne tiek jo ten ir buvo, bet kai pusmergėlė buvau, per Velykas kiaušinių riedenti susirinkdavom. Kiek buvo smagumo ir kiek ašarų, jeigu kuriam nesisekdavo, jeigu paskutinį kiaušinį pasitaikydavo prariedenti. Mažesniems ašarų, o didesniems kartais ir negražaus pikto. Bet dabar nė to nebėra. Ji papasakojo apie savo dienas, o man staiga atėjo atsiminimas, kai, pamatęs Ipatėlį ant Zuikinės kalnelio prisėdanti, prisipraudžiau pro kiemo vartus (atsikelti dar nemokėjau) ir tekinas nulėkiau pas jį. Mama mane erzindavo, kad aš kimbu į Ipatėlį, kaip erkė karvei ir paslėpsni, bet toks erzimas manęs neatgrasino. Ką dabar begaliu žinoti, ką galvodavau tada. Gal net nieko negalvodavau. Greičiausiai, kad nieko. Mane tik traukė jo nepabaigiamos šnekos. Niekada ne tos pačios. Vis kitos ir vis apie čia pat. Ne apie kokius devynis kalnus ir septynis marias, kurių niekada nemačiau, net ir pats pasakotojas jų niekada nebuvo matęs. Iš užmaršties, kaip iš pažeme nusidriekusio tiršto Pjaunio rūko

paukštis, netikėtai iškilo visiškai ryškus atsiminimas. Ipatėlis, dvilinkai sulenkta smilga, valė pypkės kandiklį, o aš parkitau kniūbščias ir žiūrėjau, kaip jis kandiklin grūda jau kiek nuo sauros balstelėjusią smilgą, o iš kito galo ji lindo tamsiai ruda, tirštai apsilvėsi tabokiaus seilėmis. Mama vis sakydavo, kad pypkėje susirenka nuo dūmų pajudavusios tabokiaus seilės. Kad daiktai nuo dūmų pajustuota tai žinojau. Mūsų trobos visos sienos nuo jų buvo pajudavusios, o balkiai ir lubos jau buvo taip juodos, kad net blizgėjo. Blizgėjo ir iš kandiklio lendanti smilga, bet kažin kodėl ne juodai. Norėjau paklausti, bet nediržau, kad jis iš manęs nepasišaipytų. Vieną rytą atsikėlęs neradau kelnų. Pro langą pamatėiu, kad mama darbe laužia buroklapius, tai išbėgau į kiemą pasiklausti, o Ipatėlis pro šalį jojo Rudžių arklius, ir pamatėi Gale varyklos prie molmesčio augo didelis beržas. Po juo kartais rasdavau baltlepių, tai syki ir paklausiau, kas tą beržą tokioj vietoj pasodino, jis leletą sykių paptelėjo pypkę, šyptelėjo. „Tai ir nežinau!“ – paklausė. Iš kur galėjau žinoti, kaip jis ten vienas atsirado. „Taigi mat... O turėtum žinoti. Argi neatsimeni, kad jis buvo gale mūsų klėties. Kai tavo senelis klėtį statė, ir beržą gale pasodino, bet kai tu aną dieną plika basuka į kiemą išbėgai, beržas pamatė, susisarmatijo ir išbėgo į laukus“. Mėginau sakyti, kad gale klėties jokio beržo nebuvo, bet kas gali Ipatėlį nukalbėti? Mane taip sumaišė, kad net akyse ašaros ėmė rodytis. Tada jis mane pradėjo raminti, kad manęs be kelnų niekas kitas nematė, o jis niekam nepasakė ir nepasakys. Jeigu būsiu geras, tai nepasakys nė kaimo mergaitėms, nes mergaitės, žinai, kokios: sužinojusios pradės kikenti ir kikens visą laiką. Nežinojau, kodėl, bet ypač nenorėjau, kad apie mane plikabambį pasakotų mergaitėms, tai nebediršau ir apie parudusias seiles klausinėti. Apie ką kita gal ir būčiau paklausęs, bet apie jo paties seiles... Tai gulėjau kniūbščias ir žiūrėjau, ką jis daugiau darys, o jis išsivalęs kelis sykius patraukė,

papūtė, į rankovę nušluostė ant kandiklio galo likusį rudą seilių likutį, užmovė galvutę, dar papūtė, prisikimšo tabako, išsiskėlė Kempės gabaliuką, įsidėjo į pypkę, prispaudė ryškio nagu ir ėmė dūmti. Kai dūmas iš burnos ėmė virsti kamuoliais, paklausė: – O ar žinai, kodėl tas kalnelis yra Zuikinė? – savo klausimu nukėlė mano dėmesį nuo parudusių seilių į tą kalnelį, ant kurio abu sėdėjom. – Kad čia zuikiai vestuves kelia, – greitai atsakiau. – Kas sakė? – Senelė. Sakė, kad pavasarį čia visada zuikiai vestuves kelia. – O tu ar matei? – Nemačiau. Jie vestuves kelia naktį. – Gal ir kelia, aš irgi nemačiau. Bet, jeigu nori, aš galiu pasakyti, kaip iš tikrųjų buvo. Kaip nenorėsi. Visas pavirtau ausimis. Jis kamanų geležim pakrapštė, pakrapštė pievą, ištraukė gabaliuką plytos, apvarė, apžiūrėjo ir padavė man. – Matai. Čia toje vietoje buvo krosnis. Kai buvau pusbernis tokių plytgalų čia dar ant žemės mėtėsi, o dabar visi po žeme palindo. – Kodėl? – nejučia paklausiau. Jau žinojau, kad kurmiai po žeme lenda, bet kad plytgaliai... Ipatėlis nusišypojo. – Kad taip jau yra: kas gyva, gyvas iš žemės lenda, kas negyvas – po žeme. O čia buvo Uršulynė. Visos šešios dešimtinės ganyklų. Pati Uršulė gyveno gale kaimo tavo troboj. Dar jauna vyrą rusai pagavo ir rekrutus, jis ir nebegrįžo. Pati Uršulė į žemę nekibo. Dailiai verpė, dar dailiau audė. Jos troba ir dabar tebėra. Ta, kur gyvena Tarienė. Tarienė juk pažįsti. Ją pažinau. Ji irgi mokėjo pasakoti, bet jos pasakos buvo tikros pasakos, o Ipatėlis pasakodavo apie tikrus atsitikimus, užtat jo šnekos man labiau patikdavo. Kurėjau, ką mačiau, žinojau iš kur ir kodėl kas atsirado.

– Tai matai, Tarienė tebėra, o Uršulės gal jau ir kaulai baigia trūnyti. Syki į trobą įėjo jaunas, dailus, dailiai apsiropengęs vyras. Uršulė tuo metu audė marginių. Vyras priėjo, apžiūrėjo audinį, pagyrė raštą, pasidžiaugė spalvomis, pasakė, kad kitą syki paprašys ir jam tokių marginių priauti. „O dabar, – sako – parduok man savo žemę pamieškėje. Vis tiek iš jos jokios naudos neturi“. Kaip tai neturiu? – atšovė Uršulė. – Už ją kaimas man karvę ir avį su aviukais išgano, žiemai visi po plaką šieno, pogrėbį šiaudų sumeta. Karvė su avim soti ne tik vasarą, bet ir žiemą, tai ko man vargšei našlei benorėti. Nebent šašų į žilstantį pakaušį“. Vyras klausėsi ir gražiai šypojo. „Tai sakai, kad jau našlė, tai nebėra ir ko norėti? Argi našlė yra kitokia, negu kitos? Pabarškino su ranka švarko kišenėje, ištraukė sąją raudonųjų, ištiesė moteriškai prieš akis. „Užmokėsiu va tokiomis, ir galėsi arba čia pat be rūpecio gyventi, arba miestely namą nusipirkti. Ir ten galėsi austi. O ir bažnyčia čia pat. Nereikės visos dienos gaišti tik į bažnyčią nueiti. Tai kaip? Kitos ramos pirštu dar pažarstė delne aukšinių ir vėl susipylė į kišenę. „Kad nežinau, kai taip nelaukai...“ nutęsė Uršulė. „Aš ir nesakau, kad tuoj. Pasišnekė su žmonėmis. Ne su kaimynais. Jie nenorės, kad parduotum: tokias ganyklas turi velni. Pašnekė su žmonėmis, kurie iš tavo žemės naudos neturi. Pas kleboną nueik, pas teiseją. Ar dar su kuom. Aš gi nežinau, kokius gimines ar šiaip gerus žmones kur turi. Kad nepamanytum mane užėjus tik pažerinti, va rankpinigių“. Išėmė iš kišenės keturis žibantius penkrublius ir padėjo ant audinio. „Tai kaip čia dabar. Nereikia“, mėgino šnekėti Uršulė, bet vyras tik nusišypojo. „Tegu palieka kaip ženklas, kad aš dar sugrįšiu. Pasišnekė su protingais žmonėmis, pasitark, tada tikrai pasišnekėsim“.

(Bus daugiau)

TRISPALVĖS SNIEGO PUSNYSE

Kaip Mažeikių gimnazijos mokinės 1941 m. šventė Vasario 16-tąją JADVYGA SAVICKIENĖ

Buvo pirmoji sovietinės okupacijos žiema. Mokiausi Mažeikių gimnazijos trečiojoje klasėje. Nors kun. Vaclovas Martinkus, buvęs Mažeikių vikaras, neseniai buvo iškeltas klebonauti į Židikus, jis dažnai motociklu atvažiuodavo į Mažeikius ir būtinai stengdavosi susitikti su savo auklėtiniais ateitininkais. Jis domėdavosi, kas dedasi gimnazijoje, mokydavo, kaip priešintis komjaunuoliams, kurių kai kuriose klasėse jau buvo atsiradę. Atsimenu, prieš kažkokius rinkimus mes, jaunos gimnazistės, kun. Martinkaus patarimas, segiojome prie stulpų ir namų durų proklamaciją. Pasitaikė, kad tuo metu iš kaimo atvažiuo tušu, tad prikišau ir jam pilnas kišenes tu proklamacijų, kurias jis, sakėsi, sąžiningai išsegiojęs prie pakelės stulpų.

Atėjo 1941 metų Vasario 16-tąją. Prieš tai į Mažeikius atvažiuo kun. Martinkus mus paklausė: „O Vasario 16-tąją ar žadate švęsti?“ Mes sutikome jo paklaustą mintį su didžiausiu entuziazmu ir tuoj pradėjome ruošti iš visos širdies. Pirmiausia nutarėme, kad reikės pagaminti vėliavą. Aišku, geriausia būtų turėti senosios vėliavinės medžiagos, bet iš kur jos gauti? Julė Vištartaitė prisimena, kad jų parduotuvėje būta plono trispalvio popieriaus ritinukų. Kitą dieną ji jau atneša pas mane nemažą ritinėlį tokio popieriaus. Paažiškėja, kad reikia dar pasiūpinti pagaliukų vėliavėlių kotams ir klijų. Julė su Bronyte Stanelyte nulekia ir pavencius ir, išbraižiusios giliausias sniego pūsnis, parsigabena karklo lazdelių. Visas mums reikalingas medžiagas krauname pas mane, iš karto nežinodamos, kaip čia elgtis su mano šeimininke, kuri buvo mokyklos sargė. Gyvename su ja viename kambaryje, tad išsislėpti nebuvo kaip. Kai aš apylankomis bandau kalbėti su ja apie būsimą mūsų žygį, ji nekniek neprieštarauja ir netgi pasidžiaugia, kad tokį šaunų dalyką mes sugalvojusios.

Na, tada jau drąsiai tempiame iš visur gofruotą popierių, kurio atskiriamas spalvomis dar parduotuvėse buvo galima rasti. Iš jo galvojame pagaminti ir didesnių vėliavų. Bet kur jas dėsimė, kaip jas pakabinsime? Sugalvojome, kad jos lengvai galėjo būti įmetamos į medžius, svyniojus, jose akmenį ir pritvirtinus prie jų virvutę. Taigi darbo turėjome daug. Bet koks jis buvo mielas! Kaip mes visos degėme nekantrumu, kad tik veikiau ateitų ta Vasario 16-tąją! Mano šeimininkė, leva Gaillienė, paprasta kaimo moterėlė, trynė rankas, nekantraudama kartu su mumis. Komunistams reikia parodyti, kad mes jų nebijome, kad mes savo tautos šventes šventėme ir švėsimė.

Paskutinę dieną prieš šventę turėjome pradėti darbą. Sustojusios ratu, persižegnojome, kad Dievas mums padėtų „pasiūti tinkamą drabužį Tėvynei“ ir kad laimingai švėstume šią pirmąją Vasario 16-tąją rusų okupuotoje Lietuvoje. Kartu meldėsi ir mano šeimininkė, o jos ruda kalytė Mirta tupėjo ant lango, stebėdama, kas dedasi kieme, tarytum mus saugotą. Sugiedojome dar „Marija, Marija“ ir „Lietuva brangi“. Širdis šokinėjo krūtinėje, akys degė. Ne viena ir ašarą nusiūlostėme. Išsitraukusios iš šeimininkės slėptuvės visus sugabentus

popierius ir kitą medžiagą, sėdome kas prie staliuko, kas ant geležinės mano lovos, vis spėliodamos, ką darys komunistai, rytą išvydę mūsų vėliavas. Kad lengvai galėjome būti susemtos, apie tai negalvojome.

Kai atėjo vakaras, šeimininkė aklinai uždengė langą storu užtiesalu. Ką gali žinoti, sakė, gal kas užsiruopš ant aukšto mokyklos malkų kūgio ir stebėlys per langą. Beje, šitas dviejų aukštų namas, kurio antrajame aukšte mudvi su šeimininke gyvenome, buvo atgręžtos į Gedimino gatvę, kuria vaikščiodavome į gimnaziją kartu su artimiausia kaimyne Irena Sakelyte. Dievas žino, kaip tas vaikų protelis rodė, tačiau pirmiausia savo žygi mes ir pradėjome nuo šitos gatvelės.

Buvo jau po vidurnaktį, kai kišenes ir užančius prisikamšiusios vėliavų, išėjome pro mokyklos vartelius. Irena, prisimenu, buvo pasiėmusi pačiūžas ir patarė mums visoms vaidinti grįžtančias iš čiuožyklos. Laimė, kad nesutikome nė gyvos dvasios. Buvo tamsi naktis, tik šiek tiek apšviesta sniego ir vieno kito gatvės žibinto. Priešais mokyklą, kiek toliau nuo gatvės, gyveno aršus komunistas mokytojas ir inspektorius Žižys. Nusėlinusi prie jo namo, Julė iškūso tarp durų mažą vėliavėlę, o į topolį gana aukštai įsviedė didelę vėliavą. Negalėčiau dabar pasakyti, kodėl mes buvome nutarusios pirmiausia trispalvėmis papuošti komunistų namus. Gal dėl to, kad atkeršytume už jų įtūžį nepriklausomai Lietuvai. Buvome mačiusios, kaip jie putote putoja, dergdami Lietuvą ir jos karžygius. Tegu dabar dar labiau paputos, išvydę aplinkui trispalves! Kadangi visos buvome prisikamšiusios kišenes smulkiai sukarpytų plonyčių trispalvių popieriukų, tai ir ant sniego pūsnų, ant šaligatvių, ant stoties perono, — visur, visur tirstai jų ir prisėjome. Taip pasipuošusios artimesnių gatvių namus ir medžius, pasukome į centrinę gatvę, bet ten mums pasirodė pavojinga, nes išvydome keletą slampinėjančių tamsių figūrų.

Nešdinomės atgal į Gedimino gatvę, vėl vaikiškai kvailai susiburdamos į krūvą. Netoli mokyklos vartelių pastebėjome, kad priešais mus, pasišviesdami prožektoriais, ateina du vyrai. Na, tada toms drąsuolėms širdis į užpenčius nusirito. Visos urmu sugarmėjome į mokyklos kiemą. Kaip tie budintys vyrai, greičiausiai saugumiečiai ar policininkai, mūsų nepastebėjo ir neatsivijo į mokyklą, galima tik spėlioti, juoba, kad mūsų paliktas pėdsakas jie turėjo pastebėti be jokio vargo. Prakiūtojusios kurį laiką kaip pelės po šluota, pagaliau visos išsiskirstėme, o mudvi su šeimininke dar ilgai

Jaunimas — Lietuvos ateitis — išreiškia nepasitenkinimą dabartinės valdžios vedama ekonomine ir administracine veikla, ypač studentų reikalų ignoravimu. Protesto susirinkimas įvyko pernai Vilniuje.

Nuotr. G. Vitkaus

„PAGALBA LIETUVAI“ KONFERENCIJA

šniždėjomės, kas čia bus, išaušus Vasario 16-tosios rytui.

Buvau kietai įmigusi, kai išgirdau besikvatojančią šeimininkę. Ji šaukė: „Eikš, Jadzė, eikš, pasiveizėk, kas dedasi anapus gatvės“. Iššokus iš lovos, nubėgau prie lango ir išvydau, kaip iki šakūmo braižiodami po sniegą, rankioja tuos mūsų pasėtus, trispalvius popierius aršieji gimnazijos ir miesto komjaunuoliai. Vienas nešėsi kopėčias iš inspektorius Žižio kiemo ir, klupdamas sniego pusnyse, vargais negalais nusigavo iki tuopos, kurioje gražiausiai plevėsavo mūsų trispalvė. Kaip jis vargo, kol nusikepsėjo iki vėliavos, — buvo galima iš juoko mirti.

Smalsu būtų pasižiūrėti, kas dedasi kitose gatvėse, smagu būtų pasižiūrėti, bet vis dėlto bijojau kelti koją iš namų. Laukiau Julės ir Irenos, galvodama, kad tos atbėgs paspasakoti naujienu, bet ir jos nepasirodė. Pasimatėme tik apie pietus ir išėjome „patikrinti“, kaip atrodo mūsų papuoštosios gatvės. Vėliavos jau iš visų medžių buvo nuimtos, mažosios vėliavėlės nurankintos, tik kur ne kur anapus tvortų, kurios ejo palei gatvę, dar tebešvietė popieriukai trimis, už širdies griebiančiomis spalvomis — sniego pūsnys žydėte žydėte geltonai, žaliai ir raudonai.

Rytojaus dieną į gimnaziją vis dėltoėjome su kiek drebančia širdimi. Išengus į klasę, tvyrojo kažkokia neįprasta rimtis. O mes, narsuolės, baikiškai žvalgėmės viena į kitą. Netrukus išgirdome kažką kalbant, kad inspektorius Žižys kvietinėjėsis pas save vyresniųjų klasių berniukus ir juos tardęs. Bet tie, matyt, naktį buvo ramiai miegoję. Tik mūsų paralelinės III berniukų klasės mokinukai, kaip vėliau sužinojome, kitame mieste gale taip pat kabinėje vėliavas. Inspektorius Žižiui žemesniųjų klasių mokiniai kažkodėl nebuvo įtartinai. Taigi mes, kelios jaunos trečiokės, tikrai galėjome džiaugtis ir didžiuliais, laimingai šventusius 23-čiasias Lietuvos nepriklausomybės metines.

JAV LB Socialinių reikalų taryba kviečia visas JAV organizacijas, sambūrius bei pavienius asmenis, teikiančius humanitarinę pagalbą Lietuvos žmogui, į „Pagalba Lietuvai“ konferenciją, kuri įvyks gegužės 13-14 d. Čikagoje.

Konferencijos pagrindiniai tikslai: 1. susipažinti su JAV organizacijomis, sambūriais, teikiančiais tiesiogine, humanitarinę pagalbą Lietuvos žmogui; 2. ieškoti ir surasti būdus glaudesniai tarporganizaciniam bendravimui ir bendradarbiavimui.

Konferencijai numatyta įdomi ir įvairi programa: bendri posėdžiai, kurių metu bus paskaityti ir/ar simpoziumų forma pristatomos visos humanitarinės pagalbos teikėjų dominancijos informacinės temos; ir diskusiniai būreliai pagal pagalbos teikėjų darbo sritis, kuriuose bus gvildinama bendruose posėdžiuose pateiktų minčių priimtumas.

Konferencijos proga yra numatyta išleisti „Pagalba Lietuvai“ žinyną, kuriame būtų spausdinama visų JAV esančių, humanitarinės pagalbos Lietuvai teikėjų informacija,

bendra veiklos apžvalga.

Rengimo komitetas kreipiasi į visas organizacijas, sambūrius su prašymu prisistatyti, atsiunčiant (iki š.m. kovo 1 d.) šias žinias: 1. organizacijos, sambūrio oficialų pavadinimą; 2. pagrindinio atstovo (vadovo) pirminio vardą ir pavardę; 3. adresą, telefoną ir telefakso numerį. Šias žinias prašome atsiųsti šiuo adresu ar telefonu: „Pagalba Lietuvai“ konferencija, 2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629; fax: (312) 436-6909.

Konferencijos rengimo komitetą sudaro: Jūratė Budrienė, Birutė Jasaitienė, Saulius Kuprys, Jurgis Lėndraitis, dr. Vytautas Narutis, Aušra Petry, dr. Linas Sidrys ir Apolonija Steponavičienė.

Regimo komiteto adresas: „Pagalba Lietuvai“ konferencija, 2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629; telefonai: (312) 476-0664, (312) 476-2655, (312) 436-0196, telefaksas: (312) 436-6909.

Platesnė informacija bus pateikiama spaudoje, o prisistatysiom organizacijom — tiesiogiai.

Jūratė Budrienė

Atlanta Import-Export Inc. greitai ir saugiai pristatys Jūsų siuntinius laivu ir Air Cargo į Lietuvą, Latviją, Estiją, Rusiją, Ukrainą ir Baltarusiją. Pristatome tiesiai į namus. Nuo 1995m. vasario mėn. padidės persiuntimo kaina į Lietuvą. Tikslesnę informaciją gausite paskambinę į Atlanta IE, Inc. raštinės: **Chicago: (312)434-2121, 1-800-775-SEND** **St. Pete Beach: (813)363-7700** **Cleveland: (216)481-0011** **New York: (914)258-5133**

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams - AIR CARGO. Komerčinės siuntos pagal susitarimą. Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui. MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir

55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (ruktyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštenti), konservuoti žirnėliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiūsimė smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

TELEPHONE CALLS TO LITHUANIA
ANY DAY, ANY TIME
\$0.85 PER/MIN
(617) 489-5952
AOF International

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVAUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĒSINTUVUS.

H. Deckys
Tel. 585-6624

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių kainavimas veltui
- Perkaime ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Krepšelis Almag nuo 8 v. r. Kl. 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

HELP WANTED

SIŪLOME DARBUS FLORIDOJE

INFORMACIJA: (813) 894-7799
DARBO LAIKAS: PIRMADIENIS - PENKTADIENIS 10 V.R. - 2 P.F.P.
ERA EMPLOYMENT AGENCY
33 - 4 STR. N. SUITE 210
ST. PETERSBURG, FL 33701
License No. 28915 (Kalbama lietuviškai)

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

- GYVENIMO CIKLAI. Straispių rinkinys 1944 šeimos metų proga. Ir. Lukoševičienė. 40 psl. .... \$ 3.00
- AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910. Vaclovas Biržiška. Red. St. Vaškienė. 280 psl. \$10.00
- LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIUOJE. D. Bindokienė. 364 psl. \$15.00
- MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISEJA. Sibirian tremtinio atsiminimai. Pov. Šilas. 319 psl. .... \$ 8.00
- MANO TĖVYNĖ. Vydūnas. 79 psl. .... \$ 4.00
- SALIS TA LIETUVA VADINAS. Eilėraščiai. Vikt. Šimaitis. 24 psl. .... \$ 5.00
- KELIONĖ Į NEŽINIĄ. II pas. karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 188 psl. .... \$ 5.00
- TAUTOS SUKILIMAS 1941. Pil. Narutis. 404 psl. \$17.00
- IŠ ARTI IR IŠ TOLI. Literatūra, kultūra, grožis. Alg. Greimas. 524 psl. \$10.00
- AŽUOLŲ RANDAI. Sibirian tremt. atsiminimai. Antanina Garmutė. 126 psl. .... \$ 6.00
- LIETUVIŲ KALBA IR TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE. Dr. Petras Jonikas. 454 psl. \$20.00
- VAIKAS—DIEVO DOVANA. D. Petrutytė. 320 psl. \$10.00
- ŠALTINĖLIS. 95 Etiudai fortepijonui lietuviškų dainų motyvais. Nij. Dėdinienė. 115 psl. \$16.00
- LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990. Red. K. Bradūnas ir R. Šilbajoris. 861 psl. \$30.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales Tax 8.75 nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai prideda supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

VYTAUTAS LANDSBERGIS

ATGAVĖ VILTĮ

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininko kalbos, išleistos Kanadoje. Tai labai padrašinančios ir įtikrovančios akimis įžvelgiančios ir miniai pasakytos kalbos. Įžangą parašė PLB pirmininkas Vytautas Bieliauskas, išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, redagavo Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Leidinys turi 227 psl., gausiai iliustruotas. Šią knygą verta įsigyti ir perskaityti. Leidinys didelio formato. Knygos kaina 10 dol. Illinois gyventojams Tax 0.88 ct. Persiuntimo išlaidos: USA — 2 dol., Kanada — 3 dol.

Užsakymus siųskite:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Naujai išrinktą ir sausio 24 d. prisaiškintą Wayne State universiteto patikėtinųjų tarybos narę Dianą Dunaskiss sveikina lietuvių respublikonų pirmininkas Jonas Urbonas ir lietuvių kilmės Michigan valstijos senatorius Mat Dunaskiss.

LAIŠKAI

SPORTO „IŠSIGIMIMAS“ AMERIKOJE

Danutė Bindokienė sausio 31 dienos „Drauge“ savo straipsnyje „Hiperbolinis sekmadienis“, analizuoja Super Bowl, Miami, FL, žaidynes.

Mano nuomone, kad šventė buvo surengta grynai komerciniais pagrindais, įvairių bendrovių ar privačių asmenų pasipelnymo tikslu. Tikrasis graikų sporto priežodis „Sveikame kūne sveika dvasia“ seniai jau neegzistuoja.

Jeigu vadinamieji „skalperiai“, nusipirkę įėjimo bilietus normalia kaina už 8 ar 16 dolerių, vėliau žmonėms juos pardavinėja nuo 400 ir daugiau dolerių, tai čia yra ne sportas, bet paprastas suktyviavimas, už kurį niekas nebaudžia ir kuriam nėra jokios kontrolės. O kiek milijonų dolerių išmetama privačiai, vadinamiesiems „spėliojimams“, kuri komanda laimės žaidimą. Tik Amerikoje galimos tokios nesąmonės, kur už pusės minutės reklama per televiziją bendrovės mokesčio 1.2 ml. dolerių.

Jeigu Amerikoje nebūtų naujų pirkėjų, skelbėjai nemokėtų milijonų dolerių. O kur kitur pasaulyje rasite, kad sporto žaidėjams būtų mokama 3 ar 6 milijonai dolerių ir metus?

Deja, Amerikos sportas pavirto komercija, kur milijonai dolerių patenka į pasipelnytojų kišenes.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

AR JIE VISI PAMIŠO?

Sausio 27 d. Povilas Vaičekas laišku skyrė („Raudonosios armijos – Lietuvos išvadotojas – didžioji nostalgija“) akd Seimo narys Br. Jagminas siūlo pradėti gerbti bolševikus, „išvadavusius“ Lietuvą iš vokiečių okupacijos. Vėliau ir pirmame puslapyje tokia užuomina pasirodė, vadinasi, jau pradeda kalbėti ta tema. Ko gero – kalbės ir iškalbės, o paskui ir sukurs naują „šventę“...

Ar LDDP visai pamiršo? Kaip gali tokį dalyką net užsiminti, kai Lietuvoje ir užsienyje dar gyvena tiek daug žmonių, kurie atsimeina tuos išvadotojus. Jie mano tėvelis „išvadavo“ iš jų nuosavo ūkio, ištrėmė į Sibirą ir jų kaulėlius palaidojo taigoje. Jie mano vyresnį brolių iš šio pasaulio „išvadavo“ 1947 m., kai jis partizanavo. „Išvadavo“ ir mane, kai su giminiemis dar mažutė atsidūriau svetimose Vokietijoje, viena našlėtelė...

Jeigu pradės Lietuvoje kraugeriams paminklus atstatinėti ir pagarbos šventes rengti, tai „išvaduos“ mane ir nuo meilės savo tėvynei!

Dangė Kazlaite-Wittaker
Barrington, IL

NAUDINGI STRAIPSNIAI

Esu šiame krašte labai neseniai. „Drauge“ beveik kasdien perku ir skaitau su dėmesiu. Noriu pastebėti, kad domiuosi trečiame puslapyje kasdieniais redaktorės straipsniais. Dažnai ji rašo apie tuo metu besivystančius įvykius, kurie televizijoje ir vietinėje spaudoje taip pat minimi. Dėl angų kalbos prasto vartojimo man ne visuomet pavyksta pagauti reikalo esmę, tai straipsniai „Drauge“ yra labai naudingi. Mums svarbu pažinti ne tik lietuvių veiklą ir gyvenimą, bet ir tai, kas aplink – platesniame pasaulyje – darosi. Čia labai pasitarnauja „Draugas“.

Vidmantas Vareika
Chicago, IL

TIKRA ATGAIVA

Kai „Drauge“ kam koks straipsnis nepatinka, pasipila protesto laišku, o už teigiamus reiškinius „pamirštame“ gerą žodį tarti. Panašiai ir su manimi atsitiko, todėl skubu parašyti, kad esu sužavėta Jurgio Jankaus „Ipatėliu“. Dėkoju! Tikra atgaiva skaityti jo šviesius, literatūrinius „postringavimus“. Po visų tų karinių atsiminimų, gera skaityti tikro rašytojo sakinius, mums pažįstamo ir mielo pasakoriaus istorijas.

Lai tūkstantį metų gyvuoja ir vis mus džiugina savo rašiniiais Jurgis Jankus.

Birutė O. Vasiliauskienė
Riverside, IL

MEŠKA SU LOKIU, ABUDU TOKIU

Povilo Žumbakio radijo komentara apie komunistų nacių kolaboravimą, vykdančių genocidą, noriu papildyti asmeniškai patirtimi. Vokiečių okupacijos metais mokytojau Kretingoje. 1943 metų pradžioje vėlai vakare pas mane atėjo vyresnio amžiaus 5 klasės mokinys ir po nedrąsios išangos prisipažino, kad gestapas privertęs jį mane šnipinėti. Kai paklausiau, kodėl gestapas pasirinkęs jį, paaiškino, kad pirmuoju bolševikmečiu Plungės gimnazijoje buvęs aktyvus komjaunuolis, ir gestapas užtikęs jo pėdsakus, nors bandydamas užsimaskuoti persikėlęs į Kretingą. Pagrasinę, kad būsiąs areštuotas, jei neprisimsias šnipinėjimo pareigų. Nors buvome sutarę, kokios taktikos jis turėtų laikytis, bet ilgai nepastebėjau, kad savo pareigas vykdė sąžiningai.

Žinau ir daugiau atvejų, kai pirmojo bolševikmečio komunistai aktyvistai, kurie nepabėgo Rusijon, vėliau talkino naciams. Taigi net ir tada, kada komunistinės Rusija su nacine Vokietija kariavo, komunistai ir naciai vieni antriems buvo naudingi.

Juozas Kojelis
Santa Monica, CA

KO ČIA SLEPTI?

Rodos, priprasta, kad laikraščio ar žurnalo metrikeje pažymima, kas yra atsakingas už jo turinį, kas administruoja ir t.t. Žinome, kad „Draugą“ redaguoja moterys, bet kodėl jos tokios kuklios, kad nei vienos pavardės antro puslapio metrikoje? Kažkada buvo rašyta, kad pasikeitė dienraščio administratorių, bet jo pavardę pamiršau ir niekur nerandu parašyta. Gerai, kad vyr. redaktorė kasdien straipsnį sukuria, šiaip nė jos pavardės neprisimintume...

Bet iš rimtosios pusės... Kartais reikia kreiptis tiesiai į administratorių ar į kurią redaktorę ir, suk, žmogau, galva, kaip pavardė. Laikas pakeisti šią kenksmingą politiką.

Petras V. Genys
East Chicago, IL

AR SVARBU, KAIP PAVADINSIM?

Ar ne per daug rašoma apie krovinių persiuntimo dėžę? Tegų pasisako šiuo klausimu lietuvių kalbos žinovai atskira studija.

Si didžiulė krovinių dėžė reikalinga tik tuomet, kai mes norime ką nors pervežti iš vienos vietos į kitą, o kaip pavadinim, visiškai nesvarbu.

Šios rūšies dėžės krovinių pervežimui buvo naudojamos jau seniai, tik gal lietuviams mažai buvo žinomos ar reikalingos.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

NEPAMINĖTAS HEROIŠKAS ŽYGIS

Perskaitysi Pilypo Naručio knygą „Tautos sukilimas 1941“, kuri buvo recenzuota „Drauge“ (nr. 219, 1994 m. lapkričio 10 d.), pasigedau tarp visų kovotojų pavardžių savo vyro a.a. Juozo Vaičjurgio. „Tautos sukilimas 1941“ knyga yra reikšmingas istorinis paminklas, prisimenant pasiaukojančias pastangas atkurti Lietuvos nepriklausomybę ir pagerbiant tuos, kurie atliko pareigą tėvynei. Vieni jų tai atliko su pasišventimu organizuodami sukilimą, o kiti – rizikuodami savo gyvybe, praliedami kraują ir kentėję kancias kalėjime.

Vienas tokių buvo j. ltn. Juozas Vaičjurgis, kuris kartu su Mykolu Naujokaičiu, igalioti pulk. K. Škirpos, 1941 m. balandžio 9 d. perėjo sieną iš Vokietijos į Lietuvą, kad suteiktų žinias „Lietuvių Aktyvistų Frontui“ dėl artimų laikų numatomo karo tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos. J. Vaičjurgis buvo narys LAF. Peržengiant sieną, abu buvo sužeisti. Mykolas Naujokaitis, sunkiai sužeistas, buvo tuoj areštuotas ir sovietų pasienio sargybinių pristatytas į Tauragės ligoninę. Netrukus sovietų pasienio sargybiniai areštavo persauta koja Juozą Vaičjurgį ir patalpino ligoninės rūsyje, kur su negydoma plūliuojančia žaizda, taromas ir daužomas (nukentėjo kairiosios ausies klausos) išlaikytas apie 20 dienų. Balandžio 30 d. buvo išvežtas į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą. Kalėjime J. Vaičjurgis iškentėjo 3 mėnesius su plūliuojančia koja, kankinamas KGB agentų, bet neišduodamas M. Naujokaičiui nei LAF sukilimo organizavimo planų. Vis dėlto jo pastangomis žinios apie netrukus būsimą karą pasklido pro kalėjimo sienas. 1941 m. birželio 23 d. J. Vaičjurgis išėjo iš kalėjimo visam amžiui pažeista sveikata.

Rašant tokią svarbią istorinę knygą, gaila, kad autorius, rašydamas apie Mykolą Naujokaitį, kuris didvyriškai atliko savo užduotį, nepaminėjo Juozo Vaičjurgio, nors Juozas Vaičjurgio žygis yra žinomas LAV aktyvistams, pvz., dr. Adolfui Damušui ir kitiems. Juozas Vaičjurgis jau miręs (1989 m.), bet jo atliktas heroiškas žygis dėl Lietuvos laisvės tešviečia amžiną liepsną ant tėvynės aukuro.

Valerija Vaičjurgienė
Boston, MA

MEDICINOS APTARNAVIMAS LIETUVOJE

Mūsų spaudoje skaitome tik neigiamus aprašymus apie Lietuvos higienos ir apskritai medicininį aptarnavimą. Kai kam tai jau teko ir asmeniškai išgyventi, susidūrus su ligonine Lietuvoje. Dr. Lino Sidrio straipsniai ne visiems patinka, bet jis išdrįsta parašyti tiesą, ką jis pats asmeniškai yra patyręs ir kaip buvo „priimta“ jo paslauga, patarimai bei medicininės dovanos. Štai vienas laiškas mokytojos, kuri dėsto Vilniuje dviejose mokyklose – rytinėse ir popietinėse klasėse.

Ji rašo: „Vieną rytą, eidama į mokyklą, kritau ir lūžo ranka. Perlūžo rankos kaulas nuo peties iki alkūnės ir sutrupėjo. Pribėgė žmonės nunešė mane prie autobuso sustojimo aikštelės ir paguldė ant suolo. Ranka negyva karojo ir kelė neapsakomą skausmą. Žmonės iškvietė greitąją pagalbą. Greitosios pagalbos gydytoja turėjo suteikti man nors elementariausią pagalbą. Buvo atviras lūžis, reikėjo prišiti ranką prie kokios lentelės, kad kaulai

nepersiskverbtų per odą. Jokios lentelės jie neturėjo. Ir taip su atviru lūžiu vežė toli per visą miestą iki universitetinės ligoninės. Bevežant kaulai visi išsiskyrė, o ligoninėje pasakė: „Pas mus vietų nėra“. Ilgai teko laukti kitos greitosios pagalbos mašinos, kad nuvežtų į kitą ligoninę. Ten laukiau kelias valandas, nes nebuvo daktarų. Visi daktarai užimti. Po kurio laiko atėjo vienas gydytojas, istūmė mane į operacinę, išrengė nuogai ir nenuskausmė su mašina suvarė storą vinį į sąnari, kad vėliau galėtų prišiti ranką. Skausmas buvo neapsakomas. Po kurio laiko atėjo kitas gydytojas pasakė: „Kaip šitaip kreivai galėjo perkalti vinį? Aš ištrausiu ir persėsim kitą vietą“. Tuomet nuoga paguldė ant ratų ir išstūmė į koridorių. Koridoriuje buvo nepaprastai šalta, pūtė skersvėjai pro duris ir langus, drėbėjau iš skausmo ir šalčio. Taip tęsėsi 30 minučių. Niekas nevežė į palatą, nes laukė, kad duočiau pinigų. Bet mano daiktai ir pinigai liko gatvėje. Pagaliau pamačiau vieną pažįtamą veidą. Moteris pamačiusi išsigando ir pasakė: „Jūs iš čia į palatą neves, kol neduosite pinigų“. Geradarė davė šnitarėi 10 litų ir paprašė nuvežti mane į palatą, kur buvo vienas langas ir gulėjo 9 moterys, visos nevaikščiojančios. Lovos sustumtos be tarpų. Kai kur siauras tarpelis. Vėliau atėjęs gydytojas, nesuleidęs nuo skausmo raminančių vaistų, griebė sulaužytą ranką, prišio 5 kg.

Marija Remienė
Westchester, IL

SUDIE, ALEKSANDRA

Lyg naujų žemių atradėjai prieš keliasdešimt metų atradome aplinką, kurioje pradėjome kurtis. Norėjome sukurti antroosius, lietuviškus namus, nes tėvynės ilgėsi dar labai gyvai mintyse ir širdyje tebešiojome.

Atvykusi iš Bostono, jaunoji Aleksandra Andriūšaitė sužavėjo Eugenijų savo grožiu ir gyvumu. Jaunieji Likanderiai nutarė čia įleisti šaknis, kur taip viskas dar lietuviška. Turėti namus, kuriuose daug kambarių, nėra pilnas gyvenimas. Aleksandra nutarė kviesti į savo namus motinas, kurioms rūpėjo lietuvių kalbos mokymas. Augo ir 3 Likanderių vaikai: Rita, Andrius ir Kristina. Tėvai įvalgūs ir matė, kad ką nors pagerinti, patobulinti reikia organizuoti. Šiuose namuose pradėjo skleisti Aleksandros organizaciniai sugebėjimai. Čia steigėsi komitetai, vyko posėdžiai, pašnekesiai ir nutarimai. Aleksandros gyva, vaizdi kalba nereikalavo ilgų įtikinėjimų, nors prieštaravimų visuomet atsiradavo.

Turbūt nėra tokių metų jos gyvenime, kad nebūtų buvusi komitete, valdyboje, neprašiusi reikalo svarbą mūsų visuome.

Gallutė Valulienė

A.†A.

ALEKSANDRAI LIKANDERIENEI

peržengus Amžinybės slenkstį, nuoširdžiai užjaučiame vyrą EUGENIJŲ, dukras RITĄ ir KRISTINĄ, sūnų ANDRIŲ ir visus liūdinčius artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.

ZUZANAI GIEDRAITIENEI

mirus, dukteris DANUTĘ ir IRENĄ, sūnus ALGIMANTĄ ir ROLANDĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugija

A.†A. Konstacija Micevičienė Venclovavičiūtė

Gyveno Willowbrook, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1995 m. vasario 11 d., 11:55 val. ryto, sulaukusi 86 metų.

Gimė Latvijoje. Amerikoje išgyveno 45 m.
Nuliūdė liko: dukros – Gražina Micevičiūtė, Rita Karienė, žentas Arvydas, Nijolė Žalnieraitienė, žentas Kostas; šeši anūakai, dvi proanūkės; sesuo Ona Kirvaitienė su šeima Lietuvoje bei kiti giminės Lietuvoje ir JAV-bėse.

Priklausė BALF'ui ir Lietuvos Dukterų draugijai.
Velionė pašarvota pirmadienį, vasario 13 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer (prie Derby Rd).

Laidotuvės įvyks vasario 14 d., antradienį. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio Misišios bažnyčia, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Misišios velionės siela. Po Misišios velionės bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė dukros, žentai, anūakai, proanūkės, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 708-257-6667 arba 1-800-994-7600.

Užuojauta mokslo draugei

Aldonai Grubinskaitei Sobieskienei

Užgeso mylimos MOTINOS akys amžinam miegui, nustoję plakusi širdis, tačiau Jos meilė Tau, brangi Aldona, gyvens Tavy, kol Tu ir vėl sutiksi Ją...

Nuoširdžiausiai užjaučiame ir dalijamės Tavo giliu skausmu.

Valė Mačiulytė Žemliauskienė
Irena Baleišytė Alantienė

A.†A.

ALEKSANDRAI LIKANDERIENEI

mirus, reiškiam gilią užuojautą jos vyrui, mūsų kolegai ir Sąjungos nariui, EUGENIJUI, jos dukroms KRISTINAI, RITAI ir sūnui ANDRIUI su šeima.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Chicago's skyriaus nariai

Mylimai Mamai

A.†A.

fil. ALEKSANDRAI LIKANDERIENEI

iškeliavus Amžinybėn, begalinio liūdesio ir skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame savo seses RITĄ ir KRISTINĄ bei visą šeimą.

Chicago's Akademikų Škauciu draugovė

A.†A.

ALEKSANDRAI LIKANDERIENEI

žemiško gyvenimo kelionę užbaigus ir negrįžtamai Amžinybėn išėjus, liūdesio prislėgtus – vyrą EUGENIJŲ, dukras KRISTINĄ ir RITĄ ir sūnų ANDRIŲ su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

Halina ir Zigmąs Moliejai
Magdalena Stankūnienė

A.†A.

ALEKSANDRAI LIKANDERIENEI

iškeliavus Amžinybėn, jos vyrui ponui LIKANDERIUI ir mūsų vaikystės draugams – RITAI, KRISTINAI ir ANDRIUI su šeima reiškiam giliausiai užuojautą ir kartu liūdimė.

Saulius, Vytautas ir Algirdas Kirkai su šeimomis

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Naujoji JAV LB Krašto Kultūros taryba savo pirmąjį egzaminą išlaikė penketukui, suruošdama tikrai pirmąjį koncertą vasario 11 d., Jaunimo centre. Neapvykę Kultūros tarybos ir lietuviškoji publika, užpildžiusi didžiąją JC salę ir entuziastiškai sutikus programos atlikėjus: solistus Lijaną Kopustaitę ir Arnoldą Voketaitį, jų akompaniatorius Gintę Čepinskaitę ir Manigirdą Motekaitį, pianistus Sonatą ir Roką Zubovus, o ypač prof. Vytautą Landsbergį. Vienintelis priekaištas – koncertas atrodė per trumpas. Būtų buvę gera kur kas ilgiau pabūti to talentingų menininkų ir gausios, susižavėjusios publikos tarpe. JAV LB Kultūros tarybą sudaro: Alė Keželiene – pirmininkė, Dalia Anysienė, Stasė Petersonienė, Stanley Balzekas, Nijolė Martinaitytė, Rita Radzevičiūtė-Keželiene, Dalia Šlenienė, Ričardas Sokas, Laima Vanderstoep, Laima Žliobienė ir Juozas Žygas.

Pulk. Juozo Šarausko skautų vyčių būrelio sueiga sekmadienį, vasario 19 d., 12:15 val. p.p. vyks Lietuvių centro Lemonte LSS archyvų kambaryje. Visiems būrelio vyčiams dalyvavimas privalomas.

„Dainavos“ ansamblio 50 m. sukakties paminėjimui rengti komiteto nariai posėdžio metu. Iš kairės: Juozas Žygas, Dana Bazienė ir Sofija Džiugienė. Jubiliejinis banketas bus balandžio 23 d. Condesa Del Mar salėje.

Nuotr. Viktoro Kucio

Vasario 16-osios – Lietuvos nepriklausomybės 77-ųjų metinių minėjimas Čikagoje visur praėjo labai iškilmingai: pamaldose Gimimo Švč. M. Marijos bažnyčia buvo pilnutėlė, nepaisant šalčio, Marijos mokyklos salė taip pat buvo pilna žmonių, o parapijos salė, kurioje buvo vakariene, daugiau nebegalėjo priimti, norinčių dalyvauti. Pažymėtina, jog šios vakarienos metu prof. Vytautui Landsbergiui Lietuvių fondo atstovai – Marija Remienė, Stasys Baras ir Antanas Juodvalkis įteikė neseniai išleista fondo leidinį.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

Beverly Shores Lietuvių klubo rengiama Nepriklausomybės šventė vasario 19 d., prasidės 12 val. pamaldomis Šv. Onos bažnyčioje. Šv. Mišias aukos kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, vargonais gros muz. Vytautas Gutauskas. Po pamaldų apie Nepriklausomybės 77 metų sukaktį kalbės, gal tik prieš metus atvykusi iš Lietuvos, jauna kalbėtoja Alma Mikaliukienė. Į Beverly Shores rengiamą Nepriklausomybės šventę paprastai susirenka daug žmonių, net iš trijų valstijų – bent jų kampo: Illinois, Indiana ir Michigan, kur yra įsikūrę nedideli lietuvių telkiniai.

Stutthofo kaceto (netoli Dancigo, Lenkijoje) ruošiamas iškilmių gegužės 8 ir 9 d., kuriose bus paminėtos 50 metinės nuo II pasaulinio karo pabaigos. PLK Sąjunga gavo raštą, kad, kas nori į iškilmes važiuoti, turi užsiregistruoti iki vasario 28 d. šiuo adresu: Muzeum Stutthof w. Stutowie: Oddział w Sopocie, ul. Kosciuszki 63, 81-703 Sopot, Poland. Mgr. Janina Grabowska-Chalka, Dyrektor Muzeum Stutthof. Užsiregistruojantieji gaus iškilmių tvarkaraštį ir tikslesnę informaciją. Stutthof kacete yra sunaikinta 1,100 lietuvių.

DĖMESIO!

Lietuvos priėmimo į NATO sąjungą reikalingas bus balsuojamas Atstovų rūmuose vasario 16 d. Pabaltijo valstybės buvo išbrauktos iš balsavimo paruošto teksto. Mums labai svarbu, kad Kongreso atstovai pasisakytų ne už tą dabar turimą tekstą, bet už naują – pataisytą – „Richard Durbin Amendment to HR7“ tekstą. Ši rezoliucija pasisako už visas Vidurio Europos valstybes, kad būtų priimtos į NATO ir kad Amerika susilaikytų šiuo klausimu nuo bendradarbiavimo su Rusija. Prašomi visi lietuviai skambinti savo Kongreso atstovams į Washingtoną. Illinois gyventojai skambinkite kongr. Bobby Rush 1-202-225-4372 ir kongr. William Lipinski 1-202-225-5701.

Kiti Illinois valstijos atstovai JAV Kongrese:

(D) Mel Reynolds (202) 225-0773; (D) Luis V. Gutierrez (202) 225-8203; (R) Michael Patrick Flanagan (202) 225-4061; (R) Henry J. Hyde (202) 225-4561; (D) Cardiss Collins (202) 225-5006; (R) Philip H. Crane (202) 225-3711; (D) Sidney R. Yates (202) 225-2111; (R) John E. Porter (202) 225-4835; (R) Gerard C. Weller (202) 225-3635; (D) Jerry F. Costello (202) 225-5661; (R) Harris W. Fawell (202) 225-3515; (R) Dennis Hastert (202) 225-2976; (R) Thomas W. Ewing (202) 225-2371; (R) Donald A. Manzullo (202) 225-5676; (D) Lane Evans (202) 225-5905; (R) Ray LaHood (202) 225-0600; (D) Glenn Poshard (202) 225-5201; (D) Richard J. Durbin (202) 225-5271.

ALto įstaiga praneša, jei kam susidaro sunkumų pačiam paskambinti į Washingtoną NATO reikalui, prašome skambinti mūsų telefonu 312-735-6677 ir čia bus paskambinta jūsų vardu dėl Lietuvos priėmimo į NATO sąjungą.

Vasario 7 d. laidoje, dėl sunkiai įskaitomo rankraščio, korespondencijoje „Įvertindami juos – palikime Čikagoje“, pasitaikė keletas netikslumų. Dailininkų pavardes reikia skaityti taip: M. Liugaila ir A. T. Tuminaitė-Kučinskienė; antrojo paragrafo pirmasis sakinytis turi būti toks: „Atrinkdami 144 darbus, parodos rengėjai – architektas Henrikas Zvolinskis ir Tomas Balčiūnas – siekė ne kūrinių temos ar stiliaus, bet kokybės vienovės“.

Vida Brazaitytė, LB Švietimo tarybos koordinatore mokykliniams reikalams, bus jaunimo sekcijos vadovė Mokytojų studijų savaitėje rugpjūčio 6-13 d. Dainavoje.

Kaziuko mugė – tradicinis Čikagos skautijos metinis renginys kovo 5 d. vyks Jaunimo centre. Skautai, skautės ir jų talkininkai spartiai ruošiasi, tikėdamiesi, kad visuomenė gausiai atsilankys ir parems lietuviškos jaunimo auklėjimo organizacijos veiklą.

x Dr. E. Ringus bus pagrindinis kalbėtojas LB Lemonto apylinkės VASARIO 16 d. minėjimo akademinėje dalyje, vasario 19 d., sekmadienį, tuoj po iškilmingų pamaldų didžiojoje salėje, Pasaulio Lietuvių centre, 14911 – 127 St., Lemont. Visi kviečiami dalyvauti.

(sk)

x Pramoginių dainų atlikėjai: Nijolė Ščiukaitė, Jurgis Žukauskas ir Juozas Tiškus kovo 15 d. atvyksta į Ameriką. Jų sustojimo vieta Hot Springs, Arkansas. Koncertų reikalais kreiptis į Stępą Ingaunį, tel. 501-525-4925.

(sk)

Linksma Užgavėnių karnavalą – Mardi Gras – rengia Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapija Brighton Parke vasario 25-26 d. parapijos patalpose. Bus muzikos, skanaus maisto, laimėjimai, žaidimai vaikams ir suaugusiems. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Vytis“. 1995 m., Nr. 2. Redaktorė – Marytė Abbott, 40-28 44 Street, Sunnyside, NY 11104, tel./fax: (718) 937-3352. Žurnalas anglų kalba, kuriame aprašoma Lietuvos vyčių kasdienybė, šventės, darbai. Šiame numeryje rašo V. Boris, A. Čižauskas, L. Šimutis ir kiti autoriai.

• Rimvydas Sidrys. „Akių optika“. Išleido „Technologija“, Kaunas, 1994. Knyga skirta Lietuvos oftalmologų profesionaliam lygiui kelti. Tai puikus vadovėlis, kuriame akių ligų gydymo įgalės rasti daug gerų ir praktiškų žinių.

• „Laiškai lietuviams“, 1995 m., vasaris. Leidžia Tėvai jėzuitai Čikagoje. Redaktorius Juozas Vaišnys, SJ. Administratorė Aleksandra Likanderienė, 2345 W. 56th Street, Chicago, IL 60636-1098, tel. (312) 737-8400, fax: (312) 737-0486. Spausdinamas „Drauge“.

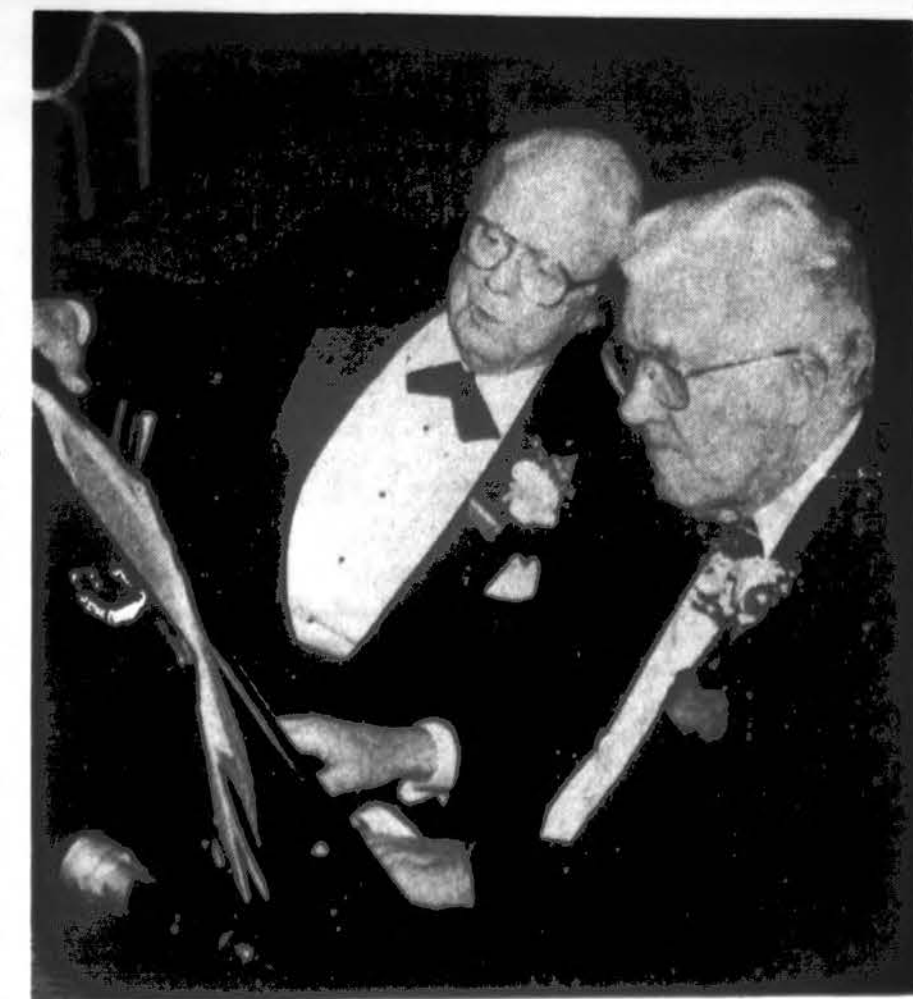
Mėnesinis religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Šiame numeryje rašo V. Kasniūnas, J. Lauriūnas, SJ, V. Bagdanavičius, kiti autoriai. Šis numeris iliustruotas kun. G. Kijausko, SJ, nuotraukomis iš Dievo Motinos Nuolatinės pagalbos šventovės Clevelande.

• „Pensininkas“, 1995 m. Nr. 1. Leidžia JAV LB Socialinių reikalų taryba, 2711 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, tel.: (312) 476-2655. Redaktorius Karolis Milkovaitis, 18421 Lemon Drive, 415, Yorba Linda, CA, 92686, tel.: (714) 777-1617. Administratorė Elena Sirutienė Čikagoje.

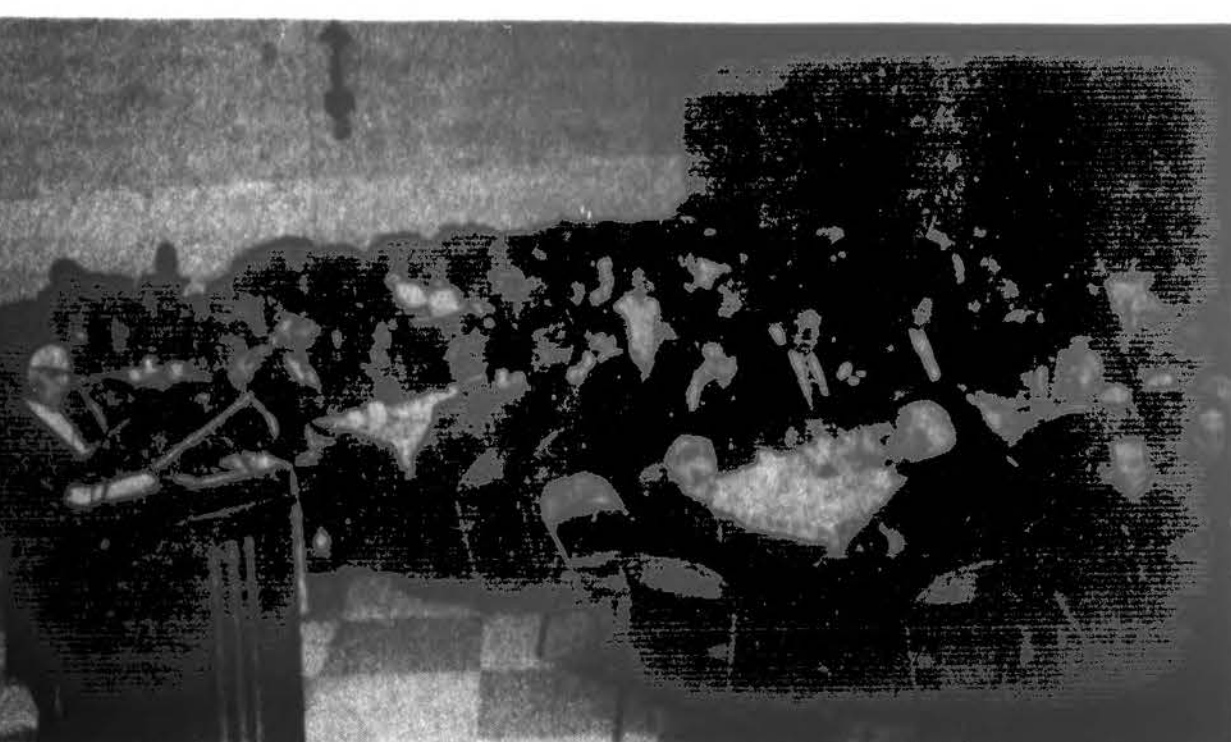
Šiame numeryje sužinosime kaip galima senstant būti sveikam, kokių vaistų nepartartina vartoti, ką valgyti, norint pagerinti regėjimą ir t.t. Tai naudingas ir įdomus žurnalas ne tik pensininkams.

• „Caritas“, 1995 m., Nr. 1. Leidžia Lietuvos Caritas federacija, Vilniaus 29, 3000 Kaunas, tel.: 209683. Vyr. redaktorė Vanda Ibińska.

Šiame mėnesinio žurnalo numeryje rasime straipsnių kultūros, religijos, filosofijos temomis. Sužinosime kaip servuoti stalą, kokiais stalo įrankiais ir kada naudotis, rasime ir skanių valgių receptų.

„Lietuvos prisiminimų“ bankete, kurį rengė Vyčiai vasario 5 d. Čikagoje programa atlieka sol. Algirdas Brazis (kairėje), akompanuojant muz. Leonardui Šimuičiui, sukūrusiui dainoms melodijas.

Pal. Jurgio Matulaičio minėjimas Švč. Mergelės Marijos parapijos salėje. Kalba seselė Palmyra. Nuotr. Z. Degučio

PAL. JURGIO MATULAIČIO MINĖJIMAS

Nekaltai Pradėtosios Marijos (Putnamo) rėmėjos kasmet su ruošia pal. arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirties metines. Kaip ir anksčiau, šiemet rėmėjos 68-tųjų mirties metinių minėjimą pradėjo sekmadienį, sausio 29 d., šv. Mišiomis Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, kurias atnašavo kan. Vaclovas Zakaruskas.

Po Mišių parapijos salėje įvyko minėjimas. Pal. Matulaičio minėjimą ir pagerimą pradėjo Birutė Jasaitienė. Šis minėjimas buvo seniai suplanuotas rėmėjų būrelio pirmininkės a.a. Salomėjos Endrijoienės. Velionė priklausė Putnamo seselių rėmėjomis nuo 1962 m. Per 33 metus ji dirbo seselių labui. A.a. Salomėja nesulaukė šio minėjimo. Kun. Kuzinskas sukalbėjo maldą už buvusią pirmininkę.

Kam geriausiai tiktų kalbėti apie pal. Matulaitį, jeigu ne vienuolei iš pačio arkivyskupo įsteigtos kongregacijos seselė Palmyra. Seselė, pasinaudodama paties arkiv. Matulaičio užrašais, pagarsino jo pagrindines mintis, pasidalino jo žodžiais, kuriuos arkivyskupas paliko seserims, visiems žmonėms, tautai ir Katalikų Bažnyčiai.

Pal. arkiv. Matulaitis 1918 m. įsteigė Marijos Nekaltai Pradėtos vargdienių seserų vienuolyną. Tai nereiškė, kad seselės buvo vargdienės, jos tik dirbo su vargdieniais kur tik juos galėjo pasiekti.

Arkivyskupas Matulaitis norėjo, kad naujai įsteigtos kongregacijos seserys dirbtų to meto gyvenimo sąlygomis – steigtų vaikų darželius, prieglaudas, dirbtų Švietimo srityje. Taip pat jis norėjo, kad jos dirbtų su lietuvišiais Sibire.

Seselė Palmyra, kalbėdama apie šventąjį, sakė, kad būti

šventu, reiškia bręsti vienatvėje su Viešpačiu. Galima šventumui bręsti ten, kur esame. Kiekviena diena atneša įvairių smulkmenų, tarp kurių galima rasti perliukų iš kurių susideda šventumas. Šventieji išauga savo aplinkoje ir kiekvienas iš jų yra unikalus, taip kaip kiekvienas asmuo yra tikrai vienintelis toks Dievo kūrinys. Kiekvienas žmogus per savo žmogišką prigimtį gauna Dievo malones ir talentus. Jis jų negali paneigti, bet turi toliau juos tobulinti.

Apie gerą žmogų arkivyskupas Matulaitis sakė: „Būk toks, koks nori rodytis kitiems – tada būsi geras žmogus“. Jis turi igimtas ir išgytas dorybes – būti geros širdies, padorus, paprastas, nuolankus, ramus, santūrus, sumanus, darbštus. Šias visas dorybes pal. Matulaitis išugdė iki aukščiausio laipsnio ir jas aukojęs žmogaus gerovei ir Dievo garbei. Pvz. Jis tyliai, ramiai pastatė Sasnavoje bažnyčią ir pavadino ją Marijos vardu.

Pal. Matulaitis buvo rami asmenybė. Nors jis kasdien kentė fizinius skausmus, tačiau jis niekada nesiskundė ir to neparodė. Jis su dideliu aklumu žiūrėjo į Viešpatį Kristų. Jis dirbo, kentėjo ir aukojosi Bažnyčiai ir tautai.

Po seselės Palmyros išsamaus ir reikšmingo žodžio, minėjimo dalyviai pabendraavo prie vaisių stalo dėka Anų „Baltic“ kepyklos ir rėmėjų dosnumo.

Po minėjimo buvo trumpas Putnamo rėmėjų posėdis. Mirus pirmininkei a.a. Salomėjai Endrijoienei, jos pareigas perėmė Birutė Jasaitienė. Sekantis Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolyno rėmėjų renginys – metinė vakariene bus kovo 26 d.

Saulė Jautokaitė

IŠ ARTI IR TOLI

ELIZABETH, NJ

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas New Jersey vyks sekmadienį, vasario 19 d. Šv. Petro ir Pauliaus lietuvių parapijos salėje, 211 Ripley Place, Elizabeth, N.J. Minėjimas prasidės 12 valandą, tuoj po vienuoliktos valandos pamaldų Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje.

Minėjime pagrindinis kalbėtojas – buvęs LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Maciūnas iš Philadelphijos. Meninę dalį atliks solistė Angelė Kiaušaitė. Jai smuiku talkins Julius Vebaitis. Fortepijonu akompanuos Eric Houghton.

Po minėjimo apatinėje patalpoje bus vaišės ir pabendraavimas. LB Elizabetho apylinkės valdyba kviečia visus dalyvauti.

KAI DU STOS...

Aušrelė Sakalaitė, Omahos liuanistinės mokyklos vedėja, jau moko naujai įrengtoje ir šiltoje klasėje. Mokykla yra įsikūrusi buvusioje Šv. Antano parapijos mokykloje. Prasidėjus žiemos šalčiams, buvo ruošiamasi perkelti klasę į privačius namus, nes neapšildomose patalpose darbas neįmanomas. Bažnyčios patikėtiniai (trustees) Viktoras Aras, Eugenijus Radziūnas, Albinas Reškevičius ir kiti talkininkai parodė mokyklai didelį dėmesį. Nedelsdami susiorganizavo ir atėjo į talką: vieni tvarkė šildymo sistemą, kiti apšvietimą, dar kiti surado tinkamus suolus.

Toks mažo lietuvių telkinio susiklausymas šildo ne vien klasę, bet ir mūsų visų širdis. LB Švietimo taryba didžiausiai Omahos lietuvių ryztu ir laiko ji pavyzdžiu kitiems, atsiradus mokykloms panašioje dilemoje.

Regina Kuciėnė

VASARIO 16-OJI VAŠINGTONO APYLINKĖJE

Vasario 16 minėjimas šiais metais Vašingtono Lietuvių Bendruomenės apylinkėje įvyks vasario 19 d., 2 v. p.p., Marylando universiteto „Adult Education Center“ salėje, Adelphi Rd. ir University Blvd. kamps, College Park, MD.

Lietuvos ambasada minėjime šiais metais atstovaus Jonas Palsauskas, Lietuvos ambasados patarėjas. Pagrindinę kalbą pasakys Vaiva Vėbraitė-Gustienė, A.P.P.L.E. generalinė direktorė, ką tik sugrįžusi po apsilankymo Lietuvoje organizacijos reikalais. Pagal specialybę, Vaiva Vėbraitė yra biologė, bet jau nuo 15 m. amžiaus intensyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Per pastaruosius penkerius metus jina įsteigė „Atgimimo“ šeštadieninė lietuvišką mokyklą ir Connecticut lietuvių ryšių centrą. Šiuo metu dar vadovauja „Vėros“ tautinių šokių grupei.

Naujovė šių metų minėjime bus mecosopranas Rasa Krokytė-Veselkienė iš Philadelphijos. Vašingtono lietuvių visuomenei ji dar negirdėta, tad bus nepažinoma proga išgirsti. Solistei akompanuos pianistė Alice Mikolajewski. Kita naujovė programoje visiem žinomas poetas Kazys Bradūnas, bet gyvu žodžiu Vašingtono apylinkėje bus girdimas pirmą kartą.

Vašingtono lietuviškai visuomenei dabar bus reta proga „pabūti ir pagyventi“ su kaimynėje Baltimore šiuo metu gyvenančiu poetu Kaziu Bradūnu. Vašingtono Lietuvių Bendruomenės valdyba maloniai kviečia visus dalyvauti, atsivesti savo vaikus ir pažįstamus atšvesti Lietuvos nepriklausomybės 77 metines.

Nerija Kasparienė

• **Draugo fondas** yra tiltas į „Draugo“ gyvybę.

Auka „Draugo“ paramos fondui— yra lietuviškos laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.